

KESKNÄDAL

Ilmub aastast 1999

Hind 0,58 €

ISSN 1406-9083

Nr 8 (737) 2. märts 2011

R A H V A P O L I T I K A L E H T

Kersti Sarapuu: Rohkem tammsaarelikku vaimsust ja tööarmastust!

Paide linnapea Kersti Sarapuu sünnipäev on 5. mail, mida ajalehe *Pravda* (Tõde) esmanumbri ilmumise auks tähistati nõukogude ajal ajakirjanduspäevana. Keskerakonda kuuluvale omavalitsusjuhile on aga ennekõike lähedane see tõde ja õigus, mida otsis ja lugejatega jagas Järvamaalt võrsunud suurmees Anton Hansen-Tammsaare. Tammsaarelikku mõtlemist ja tööarmastust võiks Kersti Sarapuu arvates Eestis rohkemgi olla. Linnajuht soovib ka, et mööda Tallinna–Tartu maanteed sõitjad sagedamini küllastaks Paidet. Seadus riigihangete läbiviimiseks võiks aga olla omavalitsusesõbralikum – eelkõige põhjusel, et kõike paikkonna elu jaoks vajalikku pole võimalik kohapeal korda ajada. Selle kõige läbiviimiseks kandideeribki sarmikas ja tegus Süda-Eesti naine Riigikogusse.

Kesk-Eesti ajakirjanik Jaan Lukas tegi Kersti Sarapuuga Kesknädalale valimiseelse intervjuu.

Kui mööda uuendatud Tallinna–Tartu maanteed Paide lähiste jõuda, hakkavad paistma n-ö suurlinnatuled. Millele mõtleb seda infrastruktuuri- set vaatepilti vaadates omavalitsusjuht?

Küsi siin, kuhu üldse Paide linn peaks edasi liikuma. Praegu on meil olukord, kus vaba maad enam sisuliselt polegi. Paide peakski edasi arenema Mäo suunas – sinna

on tehtud väga mahukad planeeringud, kus arvestati nii tööstuspiirkondadega kui ka elumupiirkondadega. Samuti kujuneb Mäos välja kutsehariduskeskus.

Kiirteed kutsutakse aga "möödasõiduks". Selline käsitlus on ühekülgne, sest paikkonna arengu vaatevinklist oleks kiirtee ülesanne hõlbustada ka Paidesse jõudmist. Kui inimesed mööda magistraali sõidavad ja kahele poole välja

vaatavad, siis peaks neil tekkima imetus: kus siin on alles võimas keskus! Siis soovitakse seda vaatama tulla. Ning miks mitte ka huvitada siia elama asumisest, kui tingimused sobivad? Tuleviku seisukohast soodustab kiirtee usutavasti ka sellise suurema haldusüksuse moodustumist, kus Mäo ristmik on tõesti kesksel kohal.

Loe edasi lk 6-7!

**AITAB
HINNATÕUSUST!**

- 1. Toome Eestimaale töökohti!**
- 2. Langetame käibemaksu toiduainetele, ravimitele ja toasoojale!**
- 3. Tõstame pensioni 35 eurot!**
- 4. Kehtestame astmelise tulumaksu, mis aitab peatada eestlaste massilise väljarände!**
- 5. Meie pole oma lubadusi täitmata jätnud – usalda ja vali Keskerakond!**

**EDGAR
SAVISAAR**

Keskerakonna esinumber
Tallinna Kesklinnas,
Piritall ja Lasnamäel

Nr **609**

Juhtkiri

Keskerakonna Lääne variant

EDGAR SAVISAAR
Keskerakonna esimees

Andrus Ansip kuulutas tänavuses vabariigi aastapäeva kõnes Tartus, et tema juhitud Eesti on imetlusväärne stabiilsuse saar keset mäslavat maailmamerd.

Kui Ansipil oleks natukenegi õigus, tulvaks Eestisse praegu maailmast juurde inimesi ning keegi ei sooviks siit lahkuda. Tegelikult on teine. Praegune Eesti ei peibuta isegi kaugete Aasia ja Aafrika konfliktikollete põgenikke. Siin sündinud ja kasvanud ning siinseid olusid hästi tundvate inimeste lahkumine oma kodumaalt on aga omandanud rahvusliku katastroofi mõõtmed.

Praegu välismaal töötavate eestlaste arv on üks paremini hoitud riigisaladus, kuid ekspertide hinnangul on Eestist lahkunud kuni 120 tuhat inimest. Lähedavad parimas eas noored, mehed ja naised. Lahkub meie tulevik.

Meenutagem Eesti ajaloo, et 1944. aasta nn Suure Põgenemise ajal läks meilt kuni 70 000 inimest.

Inimesed lahkuvad "Ansipi imedemaalt" sinna, kus nad tõepoolest näevad stabiilsust ja inimväärset toimetulekut. Põgenetakse maadesse, kus on astmeline tulumaks. Minnakse sinna, kus töötaja õigused on kaitstud. Lahkub sinna, kus haridus pole küll emakeeles, kuid on tasuta.

Kodumaa jäetakse häda sunnil, kuna siinsetes hinnatõusudes ei tule enam ka keskmise palgaga välja või on kadunud töö sootuks. Jätkates praegust olukorda imetleva peaministriga, võib igaüks kindel olla, et Eesti riiki ja rahvast laastav orkaan ei vaibu ning eestlaste väljaränne kiireneb veelgi.

Eesti parempoolsete poliitika on end ammenandanud.

Mis mõte on siis olnud kõikidel pingutustel sündivuse parandamiseks, sh emapalgal, kui meie noored lahkuvad tuhandete viisi kodumaalt kohe pärast kooli, ilma lootuseta siin esimestki töökohta leida? Nii küsivad valijad. Mis kasu on tõusnud Eestile eurost, kui meie inimesed jäävad seda teenides üha kauemaks ja kaugemale välismaale? Nii küsib rahvas.

Me oleme oma venelastest noortele selgeks õpetanud eesti keele, kuid seejuures oleme eestlastest noored jätnud vene keele oskuseta. Terves teenindussektoris on eesti noored seetõttu täna muutunud oma kodumaal konkurentsivõime- tuks. Kui meie peatähelepanu keskendub ka edaspidi ainult venelastele eesti keele õpetamisele, siis see tendents süveneb veelgi.

Ansip panustab valimiskampanias Vene kaardile, kuna tööpuuduse ja hinnatõusude käivitatud väljarände olukorras Eesti kaart tema käes enam ei tööta.

Selleks on peaminister Ansip rajanud Eestis võimuvetikaali, mis on mitmes mõttes raudsem ja sügavam kui Vene peaminister Putini loodud süsteem.

Vene riigimeedia on ühiskonnakäsitlustes isegi mitmekesisem kui Eesti ühte äärmust teenindav Rahvusringhääling, mida juhib Ansipi parteist pärit Margus Allikmaa. Venemaa erameedias kohtab vaba mõtet rohkem kui Ansipi sõbra Mart Kadastiku juhitud Eesti Meedias.

Kui Eesti Riigikohtu esimees on Ansipi parteist pärit Märt Rask, siis pole ka imestada, kuidas valimiskampaniasse on opositsiooni hävitamiseks kaasatud ka prokuratuur ja eriteenistused.

Ja ka see, et Eesti president on muutunud poliitilises mõttes peaministri ripatsiks, ei ole Eestis enam kellelegi uudis.

Veelgi olulisem on aga Ansipi meeleheitlikkus, millega ta kaitseb Venemaal kehtiva ühe- taolise tulumaksu põlistamist Eestis, mis on mõlemas riigis

hävitanud tärkava keskklassi ning koondanud rikkuse väikese kildkonna kätte. Ansip vastandub sellega teadlikult euroopalikku elukvaliteeti võimaldavatele astmelise tulumaksuga hea- oluühiskondadele.

Ansip toimib Läänega vastupidiselt ka Venemaaga majandussuhete arendamisel. Samal ajal kui Saksamaa, Prantsusmaa, Itaalia, Soome ja isegi Läti kasutavad üha laiemalt Venemaal äri võimalusi, on Ansipi mureks, et meie praegunegi kaubandus Venemaaga olevat ohtlikult suur.

Keskerakond tahab, et Eestis elaksid kõik inimesed nagu Euroopas, Reformierakond püüdleb sinnapoole, et luua Eestis vaid rikastele elu nagu Venemaal. Keskerakond tahab suurendada rahvuslikku rikkust Venemaaga rohkem kaubeldes, Reformierakonnal puudub üleüldse ambitsioon rahvusliku majanduse arendamiseks – nende jaoks on kõik parimas korras, kuni välis- omanikel on volilt käes Eesti odav tööjõud ning kogu kasumi saab ilma takistusteta riigist välja kantida.

Eesti inimese praegune valik on: kas hakata elama Lääne või Ida moodi. Keskerakond pakub Lääne varianti.

nädala nupud

Jüri Ratas: Märka nõrgemat, aita teda!

Riigikogu aseesimees Jüri Ratas (*pildil*) rõhutas Tallinnas Mustamäel Kaja kultuurikeskuses vaesuse ja tõrjutuse teemalisel konverentsil, et need nähtused ei ole enam meist kaugel, India või Aafrika küsimus, vaid on täie teravusega jõudnud ka Eesti inimeste keskele. "Ei ole lihtne tõmmata piiri ja öelda, kes on vaene. Kasutatakse suhtelise vaesuse määra mõistet, mille kohaselt elab Eestis iga viies inimene vaesuses. Eurostati and- meil oleme koos Kreeka ja Hispaaniaga kolm kõige vaesemat euroala riiki," selgitas ta. Ratase sõnul on elanikkonna vaeseima ja rikkaima viiendiku sissetulekute vaheline erinevus viiekordne. See jätab meid Euroopa ebavõrdseimate riikide esikümnesse. "Vaesus tekitab sotsiaalse tõrjutuse. Eriti kannatavad lapsed. Vaesus kutsub esile üksilduse ja kapseldumise. Pidev vaesuses elamine tekitab sügava ja tervist laostava stressi, mis viib elu mõtte kadumiseni ja suitsiidikalduvuseni," rääkis Ratas. Tema hinnangul on tõrjutuse tekkimise suurim põhjus siiski töötus. "Töötute arv varieerub 90000 ja 100000 vahel. Pikaajaline töötus kasvatab heitunute hulka. Välismaale tööle siirdunud loetakse 100000–130000 inimest," märkis Ratas.

Kuidas vaesusest vabaneda? Ratas ütles, et Vaesuse Vastu Võitlemise Võrgustik koos Eesti UNICEF-iga käivitab projekti "Mõttele ja räägi kaasa", millega kutsutakse eestimaalasi jagama oma muresid, mõtteid, nõuandeid ja ideid, kuidas majanduslanguse ajal toime tulla. Ratas lisas ka oma soovid: vältimaks üksildust, ole nõrgema kõrval; ära kiirusta abivajajast mööda, vaid peatu hetkeks; ka üks pilk, teise ärakuulamine ja mõistmine aitab teda; haletsemine ei aita hädasolijat; ava silmad ja süda, see ei koorma ega võta aega; juba täna ja nüüd kohe helista vanavanemale, tädile, sugulasele ja talle, et sa temast hoolid ja mõtled tema peale; tema seda ei tea, kuid see teadmine teeb ta toa päikeseliseks, (1)õpetas Ratas.

Siret Kotka: Laari viimased valimised parteijuhina

Keskerakonna juhatuse liige Siret Kotka (*pildil*) ei usu, et Isamaa ja Res Publica Liit on üksmeelne erakond, kuigi peasekretär Ken-Marti Vaher seda väsimatult kinnitab. On avalik saladus, et endised respublikaanid võtavad Mart Laari maha pärast valimisi toimuvale IRL-i üldkogul. Kotka ennustab, et need valimised jäävad Laari kui parteijuhi jaoks viimasteks. "Ei pea olema IRL-i insider, et aru saada, mis selle partei sees toimub. Laar on omapärasesse isolatsiooni jäänud ja erakonda juhivad "poistebändi" liikmed Vaher, Reinsalu, Raudne ja Parts. Endine Res Publica on haaranud kõik peamised võtmeasendid. Laar istub oma toolil vaid "äraostmatute" armust. IRL-i üldkogu võib erakorraliselt toimuda juba selle aastanumbri sees," selgitas Kotka, kes enda sõnul nõustub Äripäeva peatoimetaja Meelis Mandli kihlveoga Twitteris, et Laar võetakse pärast valimisi maha, täpsustades vaid, et see juhtub üldkogul.

"Kui Vaher ei räägiks seda, mida ta täna räägib ja mida võib ka häämamiseks nimetada, võetakse Vaher ise maha, sest ideaalis peavad erakonnad valimistele minema ühtsena. Hoolimata sellest, et kõik teavad, et IRL pole ühtne ja kunagise Isamaaliidu ning Res Publica valulik kokkukasvamine pole siiani eri pooli rahuldavalt kulgenud, püütakse valijale jätta ühtse partei muljet," nentis Kotka.

Mängi uut veebimängu "Ansip tõstab hindu"

Keskerakonna veebilehel võib mängida uut meelelahutuslikku online-mängu "Ansip tõstab hindu". Mäng on lihtne. Tuleb noolega kinni püüda piimapakke, juurvilju, bensiinikanistreid, elektripirne jne. Nii aitad Ansipi valitsusel hindu veelgi tõsta. Kui ekraanile ilmub pikse ja müristamise saatel rahandusminister Jürgen Ligi, tähendab see, et hinnad kasvavad kahekordse kiirusega. Samas peab olema ettevaatlik, sest kui Ansip püüab kinni Keskerakonna märgi, nullib Kesk hinnatõusud ära. Mäng on loodud eesmärgiga näidata, mismoodi valitsus on lubanud hindadel tõusta, olles ise hinnatõusu mootoriks. Käibemaksutõus, aktsiiside tõstmine toasoojal ja kütusel on lõõnud valusalt tavatarbijat ning pannud suurema koorma vähemkindlustatute õlgadele. Eesti hinnatõus on Euroopa suurimaid. Keskerakond kaavatseb valitsusse pääsedes hinnad tõsiselt käsile võtta, sest riik saab omlt poolt hinnatõusu ohjeldada ja seeläbi inimeste elu stabiilsemaks muuta. Üheks meetmeks hinnad kontrolli alla võtta on käibemaksu alandamine ja erisuste tegemine.

HIIBUSE NÄDAL

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn,
Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717
Toimetajad: 6 274 573
6 274 571
6 274 583

Peatoimetaja:

Urmi Reinde
urmi@kesknadal.ee

Poliitikatoimetaja:

Ivari Vee
ivari@kesknadal.ee

Uudistejuht:

Indrek Veiserik
indrek@kesknadal.ee

Toimetaja:

Tiit Maksim
tiit@kesknadal.ee

Toimetuse käsikirju ei tagasta.
Kesknädalas ilmunud artiklid
väljendavad nende autorite arvamust,
mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Hääletamise ajal olgu agitatsioon keelatud

"Aitab valijatega manipuleerimisest!" Sellise sõnumi saatis Keskerakond nädalavahetusel meedia- ja uuringufirmadele. Nimelt on Keskerakond seisukohal, et tuleks lõpetada meedia ja uuringufirmade praktika avaldada uuringutulemusi hääletamise ajal. Samas tuleks tunnustada näiteks Eesti tegusaid noorteorganisatsioone, kes korraldavad varivalimisi ja kes on otsustanud oma tulemusi avaldada mitte enne kui 6. märtsi õhtul kell 20.00. Võib-olla noortest kasvabki normaalsem poliitilike põlvkond, kui seda on võimurite hüsteeria, mis on suurenenud talumatuseni eriti seoses hääletamisaja pikenedamisega.

KESKNÄDAL

Riigikogu valimistel algas hääletamine seekord 24. veebruaril ja kestab 6. märtsi õhtuni. Seega ei tuleks ajal, kui käib hääletamine, enam avaldada mingeid "uuringutulemusi", mille eesmärk on luua soodus õhkkond nendele poliitilistele jõududele, kelle huvides erapoolikud meediaväljaanded "uuringuid" tellivad.

Mis vahe on ühel või teisel hääletuspäeval?

Kesknädalat paneb imestama, et kui sellist ajupesuhälvustav Keskerakonna pressiteade meediasse jõudis, tabas seda ühekiilne hukkamõistulaviin. Aga miks keegi ei kurda, et viimasel valimispäeval, 6. märtsil on samuti igasugune mõjutamine ja propaganda tegemine keelatud? Mis vahe on ikkagi 24. veebruari hääletamisel (olgu et internetis) või 6. märtsi hääletamisel jaoskonnakabiinis? Ei mingit vahet! Samuti eelvalimiste kolmel päeval, 28. veebruarist 2. märtsini ei peaks ükski kandidaat, erakond ega meediaväljaanne, rääkimata "uuringufirmadest", tegema aktiivset ava-

likku kampaaniat, vaid vaikima sama pidulikult ja pühalikult nagu 6. märtsil.

Aeg on edasi läinud

Keskerakonna peasekretär Priit Toobal juhtis tähelepanu ühele varasemale suurele skandaalile seoses nn lävepakuküsitlusega, mis avaldati valimiste päeval ja mis muidugi avaldas tulemustele oma mõju. Toobal ütleb, et tava järgi valimispäeval ei tohi uuringutulemusi avaldada. Probleem sündis, kui üha enam hakati hääletama internetis ja eelhääletusel.

"Me saa rääkida enam ühest valimispäevast, vaid poolteisenädalast hääletusperioodist!" selgitab Toobal. Tema ennustuste kohaselt antakse enne valimispäeva kuni pooled hääled. Ei ole aus, et neil päevadel tohib teha agressiivset valimispropagandat mis tahes vahenditega.

Eriti sai Keskerakonna käest sugeda TNS Emor, kelle viimase "uuringu" tulemuste ja nende avaldamise viisi ainsaks eesmärgiks paistis olevat Reformierakonna kampaania toetamine. Keski hinnangul on uuringufirma lasknud end po-

liitikasse tõmmata sellist tellimust vastu võttes ja täites. Samuti on ebaeetiliselt käitunud uuringu tellinud ja avaldanud BNS.

Emor Reformierakonna võimu säilitamise teenistuses

"Reformierakondlik võimuvetikaal üritab kõigi vahenditega oma võimu hoida ja kaitsta," on Toobal veendunud. "Võitluses kasutatakse nii administratiivset ressursi kui ka neid avalikkusele nähtamatu võimalusi, mis autokraatlikul peaministriparteil erinevate institutsioonide - sealhulgas ka meediakanalite - mõjutamiseks olemas on. Reformierakonna valimiskampaania on ehitatud täpselt samadele väidetele, mida BNS-i vahendusel püütakse kinnitada justkui sõltumatutele uuringutulemustele viidates. Kas see on tõesti kokkusaatus?" imestab Toobal.

Paljudes riikides (Prantsusmaal, Albaanias, Lätis, Poolas, Slovakkias) on manipuleerivate uuringute avaldamine valimiseelsetel perioodidel keelatud. Keskerakond saatis Vabariigi Valimiskomisjonile kirja, milles palub analüüsida valimisperioodil avalikustatud arvamusuuringute mõju valimistulemustele. Ausate valimiste läbiviimise eest vastutab Vabariigi Valimiskomisjon, ning nüüd ongi neil kohustus sellesse kahetsusväärse juhatusse sekkuda. Muidugi kui komisjoni ikka huvitavad ausad valimised.

Valik Keskerakonna kandidaatide valimismeeneid. Foto: Taavi Pukk

MAIMU BERG
kirjanik, Tallinna
Keslinna haldus-
kogu esinaine:

"Juba praegu on Riigikogu liikmeskonda ajakirjanduses paika pandud, kõik nimed kenasti kohtadele paigutatud ja selles õhkkonnas hakkavad valimised tõttõelda farsina mõjuma. Milleks minna valima, kui valijast nagunii midagi ei olene. /- - / Või kas ikka on nii? Arvan, et just nüüd oleks aeg näidata, et Eesti vajab muutusi, vajab uut algust, et aitab senisest liberaalset majanduskursist ja maksupoliitikat."

„Keslinna Sõnumid“,
25. veebruar
REIN VEIDEMANN
kirjandusteadlane ja
ühiskonnategelane:

„See ei ole aus mäng. Kui eelhääletamist peetakse vältimatuks osalusvõimaluse tagamiseks, siis tuleks kõik reklaamid peatada kogu perioodiks. Sest mida endast kujutab küsitluste põhjal meediaväljaannetes pilt pildi haaval kokku pandud parlament? Minu jaoks on see ettekirjutus. Valijate mõjutamine valimishetkel. Kui interneti ja kogu meediat pole võimalik hallata – ja kindlasti nii see on –, siis oleks ausam eelvalimistest loobuda.“

Toobal ei läbinud Postimehe tsensuuri

Keskerakonna peasekretär Priit Toobal (pildil) juhtis tähelepanu tema poolt Postimehe küsimustele antud vastuste tsenseerimisele neis lõikudes, mis viitavad Turu-uuringute AS-i küsitlustulemuste manipulatiivsele iseloomule. Avaldame Toobali täpsustuse.

"Vastates Postimehe küsimustele märkisin, et Turu-uuringute AS-i töötulemused kubisevad arvutuslikest ja loogikavigadest. Näiteks väidab uuring, et 5% nendest, kes Kagu-Eestis valima lähevad, valivad Põllumeeste Kogu. Ainult et Põllumeeste Kogu seekordsetel valimistel ei osale.

Sama ringkonna kohta väidetakse veel, et 5% kindlasti valimistel osalejatest hääletab mõne üksikkandidaadi poolt. Turu-uurijate küsimus väljendub aga selles, et kõnealuses piirkonnas ei kandideeri ühtegi üksikkandidaati. Miks küsimus? Sest lihtsaks eksimuseks seda pidada ei saa! Eesmärk on saavutada homsetes ajalehtedes pealkirjad selle kohta, et sotsiaaldemokraadid ja IRL läksid ometi ette Keskerakonnast ning Keskerakond on tegelikult võitlusest välja langenud.

Postimees jättis minu kommentaaridest avaldamata selle lõigu, millel oli põhimõtteline tähendus. Vältides

konkreetsete faktide avaldamist, jätab Postimees mulje, nagu oleks tegu vaid Keskerakonna argumenteerimata protestiga.

Juhtisin oma vastuses lugejate tähelepanu ka sellele, et 2009. aasta kohalike valimiste eel eksis sama uuringufirma Keskerakonna toetusprotsenti mõttes ligi 12% Keskerakonna kahjuks. Ka see lause ei läbinud Postimehe tsensuuri.

Postimees jätkab küiniliselt hääletamise ajal arvamusuuringute avaldamisega valijatega manipuleerimist.

Juhin ka tähelepanu, et valimiskomisjon, vastates Keskerakonna protestile, ei soovita eile avaldatud vastuses uuringute avaldamist enne hääletamise lõppemist.

"Ma ei imesta enam, kui homme-ülehomme avaldab mõni teine päevaleht veel ühe manipulatsiooni, kroonides valimiste võitjaks näiteks sotsiaaldemokraadid. Sellises ulatuses hääletamise ajal toimuv valijate uuringutega lollitamine seab juba kahtluse alla valimiste legitiimsuse üldse," hoiatas Toobal.

Sundüürnikud lepingut IRL-iga ei sõlmi

Tuletame 6. märtsil meelde, kuidas nn isamaalased, tänased IRL-lased meilt kodu ära võtsid!

Üks asi, mida me Eesti Vabariigis veel näha tahame, on see, et IRL tunneks kord ise sedasama, mida meie pidime tundma oma kodust lahkudes. Kui stalinistlik režim küüditas 30 000 inimest, siis Laari pseudoisamaalased suutsid oma riigis küüditada toepelthulgal.

Nüüd kuulutab IRL pidevalt, kuidas nad kodukuludis alandavad. Seda on meil, kes me 20 aastat ootame kompensatsiooni tekitatud ülekohtu ja otsese kahju eest, valus kuulata. See lubadus kisub lahti tuhandete sundüürnike haavad. "IRL-i leping Sinuga" on meie jaoks mõnitav, kuna siis, kui meid oma kodu erastamise võimalusest ilma jäeti ja järgnevalt kodust ka välja suruti või visati, kadusid meil ju kõik kodukulud iseenesest.

Vaadakem, kuidas IRL oma lepingus meie üle irvitab.

Nad räägivad kodude maamaksu kaotamisest, aga kui pole kodu, siis pole ju ka maamaksu? Nad reklaamivad majade soojustamist, aga kui pole kodumaja, mida siis soojustada? Küttekulude vähendamiseks on vaja ahju või radiaatoreid, kuid koos koduga võtsid toonased isamaalased ka need meilt ära.

Nüüd räägib IRL vee-, kütte-, soojuse-, elektrimonopolide ohjeldamisest, kontrolli alla võtmisest. Kuid miks nad pikka aega, sealhulgas ka Siberist naasnute ja kodumaal hiljem sundüürnikuks tehtute hääletega võimul olles, pole kõike seda juba teinud?

Paljukannatanud Eesti inimesed, endised sundüürnikud ning nende lapsed ja lapselapsed, ärge unustage seda kõike Riigikogu valimise päeval!

Kümnete tuhandete oma kodust ilma jäänud sundüürnike perede nimel

MTÜ Eesti Üürnike Liit
MTÜ Koduõigus

Ansip võltsib silmaga pilgutamata

Televaatajad näevad pensionäridele suunatud reklaami, kus peaminister Andrus Ansip räägib pensionide kärpimata jätmisest ja hoopis nende tõstmisest 5 protsenti. Samuti on tal "au olla teie peaminister 6 aastat". Tema sõnul selle aja jooksul on pensionid kasvunud enam kui kahekordseks.

Ainult hea EKP kogemusega demagoog võib maha eelmiste, 2007. aasta valimiste lubaduse "Tõstame pensioni nelja aastaga kahekordseks" ja võtab arvestuse aluseks 2005. aasta kevade, kui ta sai Eesti Keskerakonda ja Eesti-maa Rahvaliitu kaasunud valitsuse peaministriks.

Ootame klippi, milles Andrus Ansip rõõmubast kõiki töötavaid inimesi meenutusega, et neli aastat tagasi oli töötuskindlustusmaks inimesel 0,6 protsenti, aga nüüdseks on see alates 1. augustist 2009 kasvanud 2,8 protsendini. See on rohkem kui neljakordne tõus!

Endine peaminister Tiit Vähi iseloomustas praeguse valitsuse moodustavate parteide esimehi, tabavalt öeldes 9. oktoobril 2008 ajalehele Maaleht antud intervjuus: "Kui Mart Laar valetas, läksid ta silmad suureks ja ümmarguseks, kui Andrus Ansip valetab, ei pilguta ta silmaga." *Virgo Kruve*

Neli aastat tagasi lubas Andrus Ansip: "Parem pension kõigile! Tõstame pensionid nelja aastaga kahekordseks."
Valimisreklaam 3. märts 2007 SL Õhtulehest (foto Virgo Kruve)

Kuidas me masu taga kultuurikriisi leidsime

Oma sügisestel koosistumistel Laari kohvikus leidis Kultuurikogu, et meil pole mitte üksnes majanduskriis, vaid on suhete, arusaamiste ja väärtuste kriis. Tõdesime, et kriis on süsteemne ja vaid üht valdkonda parandades ei saa suurt midagi ära teha. Me nimetasime sellise olukorra kultuurikriisiks.

RAIVO RAAVE

Keskerakonna Kultuurikogu esimees

Tunnetasime, piltlikult öeldes, et pole õige ainult oodata armuande, vaid kultuuri- ja loomeinimestel tuleb sisse võtta oma koht ühiskonnas kui süsteemis, et aidata luua uut arusaama ja uut teadmist kiiresti muutavas keskkonnas. Me leidsime, et ainult kultuur suudab lahendada küsimuse, kuidas oma keskkonnas toime tulla.

Meie tunnetus oli, et majandus ei saa olla primaarne, et kultuur kui pealishetk mõjutab kogu süsteemi ja ka majandust tegelikult enam kui üldiselt arvatakse ja taibatakse. Majanduskriis on kultuurikriisi osa. Jäädes vanade mõttemallide juurde, võime küll tõusulaines saada leevendust, kuid süsteemikriis kestab edasi ja annab endast varsti taas ka majanduses märku.

Leidsime, et üksi majanduskriisist polegi võimalik välja tulla, kuna tegemist on süsteemikriisiga. Tunnistasime, et ei ole osatud mõelda sellele, millist kultuuri ja kommunikatsiooni vajame selleks, et luua rikkust, toimetulekuks vajalikke ressursse. Seadsime selle oma tulevaseks ülesandeks.

Adudes, et majanduse areng sõltub tegelikult kultuurist, võtsime vastu pöördumise, kutsudes kultuuriinimesi võtma taas sisse oma vastutav koht ühiskonnas. Tundsime, et jää on hakanud liikuma ja need ideed on õhus.

Et kriisitunnetus ja kultuuriinimeste äratamise vajadus oli ühiskonnas terav – seda näitas ka pisut hiljem tekkinud Kultuurikoja loomise idee ja selle ühenduse asutamine läinud nädalal.

Keskerakonna Kultuurikogu konverentsi pöördumine

Keskerakonna Kultuurikogu deklareerib, et kultuuritöötajatel ja loomeinimestel on õigus senisest märgatavamale kohale ühiskonnas. Eesti riigi edulugu võlgneb kultuuriinimestele palju.

Maailm tunneb Eestit tänu Arvo Pärtille, Neeme Järvile, Eri Klasile, Erkki-Sven Tüürile ja teistele loomeinimestele. Loomeliitude pleenum alustas Eesti taasiseseisvumise teed. Täna Eesti riigi olukord on taas jõudnud kultuurikriisi. Enam ei piisa tänase taseme säilitamiseks, rääkimata edasisest arengust, parempoolsest liberaalsest majanduspoliitikast. Me ei saa ootama jääda riigilt tulevaid armuande. Kultuur on täna peamiselt vaid kohalike omavalitsuste rahastada.

Täna koalitsioonil pole kindlameelse ja jätkusuutliku kultuuripoliitika teostamiseks olnud tahtmist. Rahalisi vahendeid on aasta-aastalt eraldatud aina vähem.

Riik peab hoolitseta kõigi Eesti kodanike kultuuriliste vajaduste eest, sõltumata nende rahvusest, usutunnistusest ja ajaloolisest taustast.

Me ei saa muuta ühiskonda, kui me ise ei muutu. Ühiskond ootab meie sekkumist seismaks ühiskonna kultuuriliste väärtuste eest, mis nõuab loomeinimeste-keskset kultuuripoliitikat. Seda saab tagada vaid tänasest kõrgem poliitiline kultuur, mis toetub dialoogile ja sallivusele.

Kutsume kõiki üles hoolitseta kultuurisema, inimkeskse ja inimväärsena Eesti eest!

Salme Kultuurikeskus, Tallinn, 16. veebruar 2011

Terane mõte

Valija, vali!

IRL leping - Teilt hääled!
Meie teeme ära!
KE (ilma igasuguse lepinguta) -
Meie teeme ära! Teilt hääled.

Arvo Haug Kesknädalale

Valija dilemma: väärt

Käesoleva aasta ajaarvamine, nagu olete märganud, on poliitikute ja meedia jaoks jagunenud kahte lahtrisse: „enne naistepäeva“ ja „pärast naistepäeva“. Tegelikult on verapostiks küll 6. märts – Riigikogu valimiste päev.

AADU MUST

Tartu linnavolikogu esimees

Neist esimene „ajastu“ on valimiskampaania aeg. Selles kampaanias „müüakse“ erakondade programmideks ja valimisplatvormideks valatud ideesid, kuidas meie riigi elu edasi arendada. Selle „kauba“ pakendiks on erinevad valimistehnoloogiad.

Valimiskampaaniad ja müügikampaaniad

Tähelepanelik vaatleja näeb, et valimiskampaaniatel ja müügikampaaniatel on palju ühisjooni. Nii nagu head müügimehed on võimelised isegi lumerohkel talvel lumehange elegantselt maha müüma, nii võib valimistel edukalt maha müüa kauni või erutava pakendi, mille sisu pole krossigi väärt. Väga edukaks pakendiks on veel vaenlase kujund, mis on alati atraktiivsem müügiartikkel kui mingid proosalised eelarve-, tööpuuduse- või majandusküsimused. Aga valimistehnoloogiate eesmärgiks ju ongi see, et üldsuse tähelepanu ebameeldivate teemade pealt mujale viia.

Valimistehnoloogiate korduvad ikka ja jälle vanad nipid. Kardetud vastaseid tuleb murda ränkade süüdistuste ja skandaalidega. Sellel, et peale valimisi jääb elevandi-

suurusest süüdistusest järele sääsk, pole hullu – tehnoloogia on oma töö teinud, kui kogu kriitika on valitsuse tegetamatajätmise asemel õnnestunud mingisse skandaali uputada.

Kirikuskandaal kui petukaup valijale

Eelseisvate valimiste väga atraktiivseks pakendiks on saanud nn kirikuskandaal. Muidugi on oluline teada, millistest riikidest, millistest fondidest ja mis eesmärgil saadud raha on lubatud ja milline mitte. Aga kui arutelu varjus jäävad unustusse majanduse,

pidupäevadel öelda. Tööpuudusega võitlemine on üks teemadest, kus riik on seni olnud pigem jutulinna ja sabassõrkija rollis. Mõnes valdkonnas on meie valitsus suure hilinemisega üles korjanud Euroopa Liidu poolt pakutud abinõud ja selle üle tagantjärele endaga väga rahul olnud. Riik peab ettevõtjatele ja kohalikele omavalitsustele ikka realselt appi tulema ning senisest enam soodustama uute töökohtade loomist, mitte aga nuputama, kuidas asju statistiliste nippidega kenamasse valgusse sättida.

Tartu Ülikool vajab riigi abi

Kindlasti peab uus Riigikogu hoolitseta kohalike ja üleriigiliste huvide harmoonilise ühendamise eest. Tartu on Eesti

kaudu. Ülikoolilinnas edust maailma kõrghariduses ja teadusturul võidaks aga kogu Eesti.

Teadmistepõhine majandus on oluline loosung, aga enamik inimesi vajab praegu kriisi üleelamiseks eelkõige võimalust lihtsalt tööl käies perele raha teenida, selle asemel, et oma eneseväärikuse hinnaga toetusi vastu võtta või Soome tööle põgeneda. Situaatsioonis, kus hinnad kipuvad palkadel eest ära jooksma, vajame enamat solidaarsust. Ehk siis astmelist tulumaksu – kes teenib enam, annab ka ühiskonnale proportsionaalselt suurema osatagasi. Euroopariigid, keda imetleme, rakendavad seda ja pole kuulda, et Rootsis või Soomes kaoks kellelgi tegetemisisu, kui enamteenivad inimesed veidi rohkem maksu maksavad.

Kõrghariduse rahastamist arutatagu eelarve lugemise ajal

Eestis räägitakse usinalt hariduse kvaliteedi parandamisest, vajadusest õpetajaid väärtuslikult tasustada jne.

Ka Riigikogu kõnetoolis on palju räägitud sellest, et kõrghariduse rahastamist tuleb märgatavalt suurendada – aga mitte eelarve arutamise ajal, vaid pigem üldiselt, abstraktselt. Küsimus „näida või olla?“ on ka selles valdkonnas lahendatud pigem „näida“ kasuks. Hoopis kurb, kui kõrghariduse rahastamist üritatakse lahendada „teki üksteise pealt ära-rebimise“ õhutamise, mitte

AADU MUST:

Eelkõige peaksime rääkima inimestest, kelle toimetuleku hinnaga me ju tegelikult oleme saanud selleks „usinaks ja edukaks väikeriigiks, keda terve Euroopa imetleb“, nagu armastavad rääkida meie riigijuhid.

hariduse ja turvalisuse probleemid, siis on valijale küll ainult petukaupa kaela määratud. Mis on siis see „sisu“, mis kampaanias oluline peaks olema? Eelkõige peaksime rääkima inimestest, kelle toimetuleku hinnaga me ju tegelikult oleme saanud selleks „usinaks ja edukaks väikeriigiks, keda terve Euroopa imetleb“, nagu armastavad meie riigijuhid

hariduse ja teaduse pealinn ning just sellisena saab ta anda kõige suurema panuse Eesti kui terviku arengusse. Tartu Ülikool jõuab oma 400. sünnipäevaks 400 maailma parima ülikooli hulka vaid juhul, kui riik kaasa aitab. See tähendab ka tugeva püsiühenduse loomist muu maailmaga. Nii lennuliikluse, korraliku maantee kui ka rongiühenduse

Mihhail Kõlvart tõi võ

25. veebruaril oli Tallinnas Saku suurhallis võitlus-kunstide IV maailmamängude avatseremoonia. Sellesse kuulusid peadpöörivad hüpped, esemete purustamine, eksootilised tantsud, trummi- ja tulesõu.

INDREK VEISERIK
reporter

Publik sai vaadata Burjaatia, Korea, Venemaa ja Dagestani kollektiivide etteasteid. Toimus taekwon-do ja muay-thai võitlejate vaheline näidisevõitlus. Üles astusid Eesti Kaitseväge orkester ja rahvataantsuansambel „Kuljus“.

Enne avatseremooniat toimunud pressikonverentsil kõnelesid Rahvusvahelise Olümpiakomitee liikmed Hein Verbruggen ja Chang Ung,

Tallinna linnaapea Edgar Savisaar ja IV maailmamängude peakorraldaja Mihhail Kõlvart.

Chang Ung viibis esmakordselt Tallinnas 1980. aastal Moskva olümpiamängude ajal ja juba siis jäi meie pealinn talle meelde täiusliku kohana suurvõistluste korraldamiseks. Seetõttu oligi ta igati toetanud Tallinnale võitlus-kunstide maailmamängude korraldamise õiguse andmist.

Hein Verbruggen tunnustas Tallinna linnaapead Edgar Savisaart kui aktiivset suurürituste Tallinnasse tootjat. Tema hinnangul on Tallinnal head eeldused sedalaadi ürituste läbiviimiseks ka tulevikus.

Edgar Savisaar tunnistas, et Tallinn on tõepoolest kujunenud suurürituste läbiviijaks, sealhulgas nüüd ka võitlus-kunstide valdkonnas, mis võivad eestlaste jaoks olla mõnevõrra eksootilised. Ta rõhutas maailmamängudega kaasneva kultuuriprogrammi

TUBLI TEGIJA: Mihhail Kõlvart tundis heameelt selle üle, et nende maailmamängude kaudu saab Eestit ja Tallinna laiemalt tutvustada.

olulisust. Mihhail Kõlvart tundis heameelt selle üle, et nende maailmamängude kaudu saab Eestit ja Tallinna laiemalt

tutvustada. Ühtlasi avavad need maailmamängud võimalusi meie sportlastele, kes tihti ei saa endale lubada kaugetesse paikadesse võistleva sõitmist.

kaup või kena pakend?

AADU MUST, Keskerakonna esinumber Tartus, kandidaadi number 692. Kui selle mehe juttu kõrghariduse rahastamisest ei usu, kelle oma siis veel uskuda?!

rahastamise tõhustamise kaudu. Kui asi jõuab riigieelarve kinnitamiseni, kordub vaid mantra „me tahaksime küll, aga raha ei ole“.

Riik lappis oma põlle omavalitsuste arvel
Riigikogu ega selle valimised ei lahenda ega saagi lahendada kõiki kohaliku elu probleeme.

Nende asjade lahendamiseks on kohalikud omavalitsused. Küll aga peab Riigikogu tagama, et kohalikel omavalitsustel oleks oma ülesannete täitmi-

seks piisavalt raha – keskvalitsuse suvast sõltumatu tulu baas.

Praegu Eesti on Euroopa Liidus eriline just selle poolest, et kriisi ajal, mil teistes riikides keskvalitsus kohalike omavalitsuste eelarveid tugendas, mindi meil teist teed – oma katkise põlle lappimiseks kärbiti omavalitsuste tuluseid. Lisaks tänitati, et kohtadel puuduvat pädevus raha kulutada, keskvalitsus olevat siin palju andekam.

Need olid paar näidiskildu, mis ei haara loomulikult kogu Eesti spektrit. Just näidetena need mõeldud olidki. Selleks, et meelde tuletada lihtsat tõe: kui teile pakutakse valimiskampaania käigus ägedas ja atraktiivses pakendis kandidaate, olge eriti tähelepanelikud ning vaadake ikka seda ka, mis on paki sees! Kas konstruktiivsed lahendused või tühjad loosungid? Kas vihkamise õhutamise ja vaenlase otsimise või püüdlused harmoonilise kodanikuühiskonna loomiseks?

Muidugi võib loota vanasõna peale, et pime kana leiab ka tera. Aga tasub ikka vaadata, et see poleks mürgine tungaltera, mis kogu organismi haigeiks ja segaseks ajab.

Toimetuselt:

Aadu Musta siinavaldatud lugu ilmus esmakordselt veebruaris 2011 Keskerakonna ajalehes „Seitse Päeva“.

Maakool säilitab eestluse ja kultuuri läbi aegade

Olles N.Liidu aegse süsteemi kohaselt pärast Tallinna Polütehnilise Instituudi lõpetamist 1962. aastal tööle suunatud vastrajatud Koeru Auto-remonditehasesse, puutusin kokku ka tollaegse maaelu suurte murede ja väheste rõõmudega.

ARVO ADELBERT

Keskerakonna kandidaat nr 681
Järva- ja Viljandimaal

Juba siis oli kaadriprobleem aktuaalne. Maanoored läksid ära linna – õppima, seal leiti ka töö- ja elukoht.

Maa tühjenes

Maaelu edenedes tekitati maale perspektiivsete keskustena nn agrolinnakud, mille keskseks üksuseks kujunes kool. See pidi ilmingimata olema keskool, sest tollal kehtis ka üldise kohustusliku keskhariduse nõue.

Elu Koerus hakkas jõudsalt edenema sestpeale, kui 1970-ndate alguses ehitati valmis uus maja keskkooli tarvis. Minu pikaajane kogemus sealse tehasedirektorina ütleb seda, et keskool on nagu ainus kaev keset küla, ilma milleta tänapäeval elu võimalikkusest maal rääkida ei saa. Olgu tegu põllumajandusega või ettevõtlusega mõnes muus valdkonnas; kõik see vajab inimesi, kel laste koolitamise pärast muret ei peaks olema.

Just nüüd on aga käima pandud järjekordne haridusreform, mille tagajärjel praktiliselt kaotatakse ära maakeskkoolid. Seda tehakse igati „õilsal“ eesmärgil – kvaliteetse gümnaasiumihariduse võimaldamise lubamisega igale gümnaasiumilõpetajale. Kuid kvaliteedinõude täitmise eeltingimuseks on seatud — igale koolile kolm paralleelklassikomplekti; see aga tähendabki kadu maagümnaasiumidele.

Meenub mullune sõda lasteaiakohtade pärast Tallinnas, kus mõni aasta tagasi müüdi maha kunagi ehitatud lasteaiahooneid, sest kõigisse ei jätkunud piisavalt lapsi.

KOERU SÜDAMES: Arvo Adelbert näitab Koeru südames, kiriku ees, Koeru ja ümbruskonna gümnaasistidele nende peatse koolitee suunda — maakonnakeskuse Paidesse.

Kabjahoop maaelule

Kas tänane „koolireform“ ei tekita mõne aja pärast analoogilist patiseisu tänastes oma keskkooliga maa-asulates? Seda siis, kui mõistliku sotsiaalpoliitika tulemusel leiavad iibeprobleemid ükskord lahenduse järjekordse beebibuumi näol. Seda esiteks. Teiseks: neis, küladest suuremates keskustes elab ja leiab teenistust lähemal või kaugemal see osa haritud rahvast, kes soovib samuti kasvatada oma lastest haritud inimesi. Kui kaob keskkool, kaovad samuti need inimesed koos lastega sinna, kus kooliskäimine on võimalik tunde kestvale bussisõidule aega raiskamata.

Kokkuvõtteks: keskkoolide sulgemine „kvaliteetse hariduse andmise“ sildi all tähendab sisuliselt järjekordset kabjahoopi maaelule tervikuna, mitte ainult töökohakaotust õpetajatel. Niisugune reform ei taga eesti rahvuse ja kultuuri säilimist läbi aegade, nagu põhiseaduse sissejuhatus deklareerib. See reform on ühepäevaperemehe teatud.

Keskerakonna maaelu arengupoliitika programmiliseks seisukohaks on seista maakoolide eest, et väga hea hariduse saaksid ka maalapsed. Samuti peetakse vajalikuks tasutakõrgharidust. Usun, et maarahvas toetab meid nende eesmärkide elluviimisel.

Võitluskunstid Tallinna

Fotod Indrek Veiserik

AUSTAVAD SPORTI: Maailmamängude pressiesindaja Mart Soonik (vasakult), IV maailmamängude peakorraldaja Mihhail Kõlvart, Tallinna linnapea Edgar Savisaar, Rahvusvahelise Olümpiakomitee liikmed Hein Verbruggen ja Chang Ung jagasid pressikonverentsil vajalikku informatsiooni. Hein Verbruggen ja Chang Ung tunnustasid ürituse patrooni Edgar Savisaart oskuse ja aktiivsuse eest suurüritusi Tallinnasse tuua.

Võitluskunsti IV maailmamängud kuulusid Tallinna kui Euroopa kultuuripealinna 2011 ametlikku programmi.

Maa maailmamänge on seni peetud kahel korral Põhja-Koreas ja ühel korral Tais. Eestis tegeleb võitluskunstiga umbes 5000–6000 harrastussportlast. Viie päeva jooksul võisteldi Eesti Näituste paviljonis mitmel kahevõitlusaladel: taekwon-do, kudo, karate, sambo, sportchan, muay-thai, wu-shu, aikido, kuraž jt. Eestist oli osalejaid paarsada. Paralleelselt toimus kultuuriprogramm tutvustamiseks eri rahvaste kultuuri ja traditsioone.

Mihhail Kõlvart on Keskerakonna kandidaat nr 619 Tallinna Kesklinnas, Lasnamäel ja Piritall.

Huvitav, kuidas “Riigimehed” ekraanile lasti?

Arvamus-arutlus

Kas vaatate “Riigimehi”? Uut teleseriaali Toompea-mängudest? Sellest tehti ka DVD ja filmitegelasi kasutati valimisreklaamis. Lausa imestama paneb, et “Riigimehed” ekraanile lasti. See pole isegi paroodia, see ongi tegelik, meie oma Eesti elu. Sellise mõttelaadiga tegelasi on kõik ametiasutused, sealhulgas ministriumid täis. Kõrgele postile tiritud-tõugatud profaane, erilise sättumusega silepõski, muigutavaid piiaäre, ropu suuga politikaane.

ANNE RATMAN
Ida-Virumaa

Nagu filmiski, jätkub raha tühipeadele, kes, ommata eeldusi või teadmisi, on võtnud endale õiguse valitseda. Mitte üksnes kasutud, vaid majandusele miljardide kahju toonud on nende teod, aga istutakse ametis edasi, olles kindlad oma karistamatuses. Nende saalmisele päevast päeva hingetuis koridorides ei paista lõppu. Kas mitte seepärast see tükk vaatajate ette lubatigi, et varjata tegelikkuse veelgi perverssemat palet?

Ei usu, et kavatsetav loomeinimeste kongress pärast ERSO-skandaali nende sõelujate elu midagi muudab. Küllap saadetakse sinnagi provokaatorid, kes klopsivad valmis ettekanded, mis heauskseid kultuuriinimesi üksnes blameerivad. Seegi rahastus, mis neile veel jäänud on, tõmmatakse alt ära.

Seriaalis oli eriti äge karikatuurse ministri roll Taavi Teplenkovil. Juba ainuüksi ametinimetust “sotsiaalse sidususe minister” andis alles välja mõelda! Tema šoti seelikuga kesksuost nõunik ja räuskav erakonnajuht – nii see eluke meil käibki! Kas me pole sellise rääkimise “arendamist” näinud juba paarikümmend aastat? Asi on kurvem seetõttu, et seal võetakse eeskujuna. Ka allasutustes on igal pool sama – ei mingeid emotsioone! Kui ikka päevast päeva pead kaasa tegema seda, mis sulle vastu hakkab, tõendama rahvale (kes on sinust targem), et must on valge ja valge on must, ei peaks vaesed *Public Relation*-daamid vastu.

Meedia Prokrustese sängis

Keegi ei vaidlegi enam vastu, et meie meedia on alla käinud. Muidugi mäletame, kuidas see algas. Äkki oli nii, et vähegi tõene teave pidi pressis saama tõekauge tõlgenduse. Seda peeti mõõduvaks lastehaiguseks; tänaseks aga on saanud sellest epideemia. Ega ajakirjandust kui niisugust klassikalises mõttes enam polegi. See, mida paisatakse rahvale, on lihtlabane piiaärindus.

Ainult haige inimene või siis selline, kes midagi paremat näinud pole, peab teise inimese laimamist ja sõimamist, igapäevast agressiivset transvaali ajakirjanduseks. Suured pealkirjad, kirjaneitsid ja reporterid kõik rahalõa otsas! Katsu sa midagi vaimseid pakkuda? Veel vähem võimureile soovimatut kirjutada. Homme oled lindpüü! Nagu filmiski, kui minister Taavi toetas neid, keda erakonnajuht toetada ei lubanud. Kohe oli siuhti tagandatud!

Vahur Koorits julges Postimehes häbimärgistada inetut tegu, ja parteisõdur Mart Kadastik pidi talle sulle sappa panema. Aga vastupidi – valgusta must valgeks, siis on sinu honorar õige suur! Eriti kui teed seda kõvema poliitilise konkurendi naeruvääristamiseks. Hauti-hauti, millega enne valimisi Savisaare vastu välja tulla. No hautigi välja! Aga kukkus välja lahja võte, jälle venevastane, on taolist kuulud küllaga. Rahvas pöörab juba järgmise leheküljele, kui näeb ajalehes mõnda pealkirjalärrakat Savisaare “hirmutegudest”.

Kuhu on kadunud lemmik-ajakirjanikud?

Meediaga pole ammu enam kõik korras. Ei ole seda erutavat ja uhket tunnet, et võtad lehe kätte ja asud lugema: noh, mis nad seal siis täna kir-

jutavad? Nagu oli 1980–1990-ndatel. Olid oma lemmikajakirjanikud. Nüüd on tekstid kõik nii üheülbalsed. Aga noh, JOKK-ajalehtedes valitseb “formaad”, ja midagi peale “formaadi” teada ei taheta. Mõte ära nülitud, tekst Prokrustese sängi surutud, tarkusest ei tohi olla jälgegi!

Headest ajakirjanikest on kahju. Nad peavad selle hingetu mänguga kaasa minema, kirjutama võimukartelli konkurentide pihta nii palju inetusi. Meie regioonis kah kõigil suukorv peas. Andekad ajakirjanikud lahkusid ise ammu. Milleks lasta oma vaimu suretada mõnel “eksperdil”, kes lombi taga paar kuud emigrandigetost “suurt tarkust” kogunud? Meie ajakirjanikud nahutavad siin linnapäid. Häbi kohe kaeda! Kunagi nii armastasime neid – targad poisid, võiksid ise ammu poliitikasse minna, nüüd virelevad siin “reklaami nimel võideldes ja ajalehe elukest hoieldes”.

Ma ei halise siin, ma ei kirjuta niisama heast meelest, ütlen veel väga delikaatselt välja selle, mida rahvas sellest kõigest arvab. Miks peaksin vaikima ja lugema neid rumalaid kolumne, mis mulle ei meeldi ja millega ei mina ega teisedki inimesed nõus ei ole? Sest meil on haridust ja kogemust liiga palju! Praegu aga ükski ajaleht, peale Kesknädala, südant ei soojenda. Raadios keegi räuskab ja vuristab midagi kiiruga, nii et hambad plagisevad! Kukat kuulates hakkab paha.

Kuhu on jäänud need, kes 10–15 aastat tagasi kirjutasid? Kas on nad ajakirjadesse varjunud? Asemele pole kedagi meelde jäävat tulnud. Ja ega nad ei saagi tulla, seni kui valitseb juhmlus. Läheb aega, kui rahval jälle on oma Terjed ja Ilonad ja Piretid. Vanem põlvkond on väsinud. Peeter Ernits vahel harva ikka kirjutab. Ah jaa, Tähismaad on ju olemas. Aga nemadki on vakka jäänud, pärast seda, kui “Võrumaa Teatajasse” tööle läksid. Vähe on jäänud alles väljaandeid ja saateid, mida tahetakse lugeda-vaadata-kuulata. Arvasin et “Maaleht” on erand! Tuhkagi, ikka see kohustuslik “viis negatiivi” Savisaare ja Keskerakonna kohta. Enam ei vaata seda isegi enam internetist. Vaid “Maalehe” naljanurk on tasemel – seal on naljahambad, kuigi lood muidugi sordiini alla.

Rotveilermeedia

Teletegijaist. Need, kes teles omast arust popid saatejuhid arvavad olevat, on pooliku haridusega pseudojuhid.

Mis puutub Maire Aunastesse, siis võiks temagi end mitte nii “formaati” pressida, võiks lubada endale olla väarikam. Kuid küllap on temalgi rahastamisnõõr kaela ümber! Mati Talvik on muidugi võrratu. Igavesti kvaliteetne. On teisigi, kes kohe pähe ei turka.

Palmarul oli tuhat korda õigus, kui kirjutas, et praegune meedia on rotveiler. Verejanuline. Et räige propaganda mõjub halvasti psüühikale, hoiduvad inimesed kõrvale – ei loe ega vaata ega kuula enam.

Kuulame vaikust.

Õnneks on olemas ka *History*, *Euronews*, *Travel* jpm. TV2. Ja muidugi kõik Vene KTV kanalid. Milline satiir! Ja Zadornov on võrratu! Erudeeritud inimesed kuulavad, sealhulgas ka eestlased. Kuid on ka Venemaal Lääne ahvimist – kahju, suurriik peaks ennast rohkem austama. Meeldiv on, et meie teles on mitu uut saatejuhti, keda on meeldiv kuulda-näha. Rahvale on saanud väga omaseks noored näitlejad seriaalist “Õnne 13”. Merilin, Jane ja Jaanus, Oliver-Sten, konstaabel Priit, Marko ja muidugi Ursula-Samanta. Neil on ka teisi väga meelde jäävaid osatähtsusi – nende päralt on tulevik! Ja Ursulast (Evelin Pang) te veel kuulete!

Kersti Sarapuu: Rohk vaimust ja t

Algus esilehel

Juttudel haldusreformist hakkab juba habe kasvama. Pidevalt räägitakse reformist, kuid midagi toimunud justkui pole. Siiski on Eestis liitumiste tulemusena tekkinud üsnagi edukalt toimivaid suuremaid omavalitsusi, näiteks Suure-Jaani vald. Kuivõrd pooldate haldusreformi läbiviimist ja milliste meetoditega tuleks seda teha?

Hetkel, kus linnadele-valdadele on väga vähe raha eraldatud, tekib kindlasti kiusatus moodustada ühe maakonna baasil üks omavalitsus. Minu meelest peaks aga tagama hoopis selle, et iga omavalitsus saaks ise vabalt otsustada, kellega liituda. Samas võiks toimuda kõikide omavalitsuste vahel pidev ja tõhus koostöö. Ennekoike võiks ühiselt elanikele pakkuda korralikke teenuseid.

Paides oleme viie-kuue aasta vältel sisuliselt läinud seda teed, et oleks baas, mis võimaldaks siinsete teenuste ülemaakonnalist kasutamist. Sihtasutus Paide Haldus tegeleb kõikvõimalike majandusküsimustega, muu hulgas ka riigihangete korraldamisega. Sellise süsteemi kasutamine kogu maakonnas võimaldab majandusteenuste hinda saada optimaalsemaks, odavamaks ja kulutusi kokku hoida. Igati on ennast õigustanud ka sihtasutuse Paide Spordi- ja Tervisekeskus ning Paide Kultuurikeskuse ühiselt kasutamine. Kogu Järvamaa jaoks on tähtis ka Paide Sotsiaaltöökeskus, kus töötavad logopeedid, psühholoogid jt professionaalsed asjatundjad. Samas kontekstis võib rääkida ka huvikoolidest.

Kas kaugemalt maakonnakeskusesse sõitmine ei põhjusta inimestele liigsuurt aja- ja rahakulu ning muidki ebamugavusi?

Järvamaal tegutseb Paide

KROONITUD KUNINGANNA: Paide linnapea Kersti Sarapuu traditsioonilistel jüripäevapidustustel, kus meenutatakse lugu Jüriöö ülestõusu ajast. Loodetavasti Kerstiga ni hal Järva- ja Viljandimaa valijate toel Riigikogusse – tema n

Ühistranspordikeskus, mis kindlustab selle, et igast nurgast võib sõita maakonnakeskusesse ja siit tagasi saada. Ühtlasi saavad erinevate valdkondade spetsialistid ühistranspordikeskuse abil paremini jõuda erinevatesse paikadesse.

Missuguseid kohustusi peaks riik, omavalitsuste poolt vaadatuna, paremini täitma?

Esmalt tuleks taastada üksikisiku tulumaksu laekumine sellises kärpe-eelses ulatuses, mille omavalitsused pikka aega kestnud tööga välja võitlesid ja mis ka vastas kohalike omavalitsuste ootustele. Riik peab vaatama, kuidas tagada regionaalne toimimine kogu Eesti ulatuses. Täna on oludes on maapiirkonnad unarusse jäänud. Paljud inimesed kolivad valdadest maakonna-

keskustesse, maakonnakeskustest aga suurematesse linnadesse või neid ümbritsevatesse omavalitsustesse, milles elamistingimused märksa atraktiivsemad.

Seda kõike arvestades peaks riik, täpsemini – Vabariigi Valitsus, mõtlema, kuidas tagada elamisväärset elu kogu Eestimaal ja vältida olukorda, et meil on nii ääremaad kui ka süda-alad, kus tegelikult elu käib.

Eeskujuna võiks võtta näiteks Rootsist, kus väiksemates kohtades on postkontorid ja muudki asutused uuesti avatud. Meil oleks vaja samuti nii mõelda ja selles suunas tegutseda juba täna, mitte kasulig kümne või viieteistkümne aasta pärast. Muidu juhtubki, et inimesed elavadki ennekoike Tallinna ja Tartu kõrghoonetes, kuid ülejäänud maa on suuresti tühi.

Valitsusliitu toetades

Mina ei hääletanud 4. märtsil 2007 praeguse valitsuse parteide poolt ja loodan, et paljud tookordsed valijad on samuti aru saanud, et IRL-i ja Reformierakonna valimisega kahjustad majandust, kaotad töökohti avalikus ja erasektoris ning halvendad kokkuvõttes omaenda olukorda 2015. aastaks. Viimase nelja aastaga pole halvenenud mitte ainult majanduslik olukord, vaid oleme kaotanud ka õiguskindluse ja usu õiglusesse.

VIRGO KRUBE vaatleja

Avo Viio on Kultuurkapitalist kõrvaldatud 8 miljonist kroonist tagasi maksnud 23 382 krooni ja viimane makse laekus kaks aastat tagasi, 16. detsembril 2008. See ei lisa just optimismi ega usku õigluse võidusse.

2009. aastal said 51% kohtutäituritest (24/47st) distsiplinaarkorras karistada, sest olid eksinud tasude küsimise ulatuses või menetlusnormide vastu. Eelmisest aastast sai kohtutäitur õiguse tasu küsida alates asja menetluse võtmisest, varem pidi ta selleks menetlusteate kohale viima.

Kohtuprotsessid venivad Justitsministeeriumi pressiteadest loome sama aasta kohta, et „Arvestuslik menetlusaeg tsiviil-asjades on 208 päeva, möödunud aasta samal perioodil oli vastav arv 401. Käesoleval aastal lahenduse leidnud kriminaal-asjadele kulus keskmiselt 448 päeva, eelmise aastal oli see arv 992.“ Kas see on normaalne, et kohtutäituri seaduse eirava otsuse vaidlustamiseks kulub aega seitse kuud? Võime vist Rein Langi saavutuseks lugeda, et kriminaal-asju ei arutata enam kolm aastat, vaid poolteist. Riigikohtu esimees Märt Rask ütles 11. veebruari teleintervjuus, et kohtusüsteemi aegluse põhjuseks on täitmata ametiko-

Kem tammsaarelikku ööarmastust!

Arapuu kannab krooni linna nelja kuninga kurva lõpuga vasti ei lähe ja ta pääseb nr on 674.

Järvamaalt pärit eriti tuntud suurmeheks võib pidada A. H. Tammsaaret. Kuidas on tänases Eestis lood tõe ja õigusega?

Tammsaare armastas oma maad, teadis, et maad tuleb harida ja selle heaks tööd teha. Mulle tundub, et tänasest elust on motiiv "töö, töö ja veelkord töö" ära kadunud, samuti on armastust töö vastu vähemaks jäänud. Kes tahab, see märkab, et tänases Eestis jääb vajaka tammsaarelikust vaimust oma tööd järjekindlalt teha ja oma kodupaiga eest seista.

Kas praeguses poliitikas on vaja pigem Andreseid või Pearusid, Krõõtasid või Marisid?

Poliitikasse on kindlasti vaja mitut tüüpi inimesi, sest just nemad meie elu rikastavadki, soodustades ühtlasi uute

ideede teket ja teostamist. Uued inimesed, kes poliitikasse tulevad, panevad aluse arengule. Kui poleks erinevaid inimesi, vastasseise ja ka andreslik-pearulikku kemplemist, siis meie riigis ei tekikski suuri arenguid.

Tundub aga, et tänases Eestis kipub vaid üks erakond kõike dikteerima ja tema koostööpartner kõike heaks kiitma. Ühtlasi kujuneb meie väikeses ühiskonnas välja soov samastuda selle ühe erakonnaga. Minu meelest on see aga väga vale. Ei saa leppida suhtumisega, et ühed on valged ja teised mustad jõud. Vaja oleks sisulisi vaidlusi ja lahenduste otsimist, et areneks niisugune Eesti riik, kus arvestatakse kõikidega, mitte ainult ühele kildkonnale sobivate inimestega.

Te kandideerite Riigikogusse kolmandat korda. Mille poolest seekordne valimiskampania erineb varasematest?

Tavaliselt tulevad üllatused vahetult enne valimisi, kui hakatakse kasutama kõige alatumaid võtteid, mida näeme praegu näiteks Postimehe koostatud kallutatud valimisennustustes, mis mõjutavad valijate mõtlemist. Mind üldse hämmastab, et inimesed ei jää iseendiks – nad ei tunneta oma reaalsel olukorda. Saan aru, et inimesel ongi vaja sisemiselt olla vapper, ilus ja jõukas. Igal asjal on aga mitu tahku. Näeme, kuidas noored tahavad õppida mäenedžerideks, tahavad olla juhid, mitte aga spetsiifilise-ma töö tegijad. Vaja on aga ka neid, kes teevad ära tavalisema töö ja selle eest väärilist tasu saavad.

Mõelda tuleks ettepoole. Mis saab, kui tugev parempoolsus kestab Eestis veel neli aastat? Igatahes mina prognoosin, et rikkamad siis rikastuvad ja vaesemad jäävad veelgi

vaesemaks.

Oletagem, et teid valitakse Riigikogusse. Missuguse seaduse eelnõu seal kõigepealt algataksite?

Alati ei saa öelda: ma lähen ja teen selle ära. Paljudi sõltub asjaolust, kes moodustavad valitsuskalitsiooni. Või kui tuleb töötada opositsioonis. On hea, kui koalitsioonis oleks üks vasak- ja teine parempoolsem erakond, kes teineteist tasakaalustavad. Kui rääkida konkreetsemalt, siis, kohalike omavalitsuste olusid tundes, olen märganud, millised takistused kaasnevad praeguse riigihangete seadusega. Nii pole võimalik eelistada kohalikke ettevõtjaid. Kõige odavamad pakkumised, kes teevad sageli alapakumisi, tulevad enamasti teistest piirkondadest.

Paikkonna omad ettevõtted jäävad seega konkrentsis tahaplaanile, sest nemad püüavad õiglasemat hinda pakkuda. Võidakse ju öelda: te võite pakkumisest loobuda ja tuua välja ka põhjendused. Sellele järgneb paraku sageli pikk ja keeruline kohtutee.

Analüüsi ja muutumist vajab ka valimisseadus. Üksikkandidaadid kandideerivad praegu suuresti protestiks võimuerakondade vastu. Kui nad aga ei suuda Riigikogusse pääsemiseks vajalikku arvu hääli koguda, lähevad nende hääled ikkagi sellele erakonnale, kes valimised on võitnud. Sama lugu on hääletega, mis saavad antud erakondadele, kes valimiskünnist ei ületa. Olen kohtumistel inimestega kuulnud ka nurisemist, et kui valija pooldab üht kandidaati, võib Riigikogusse kergesti pääseda samast valimisnimekirjast hoopis teine või ehk isegi vastaspartei esindaja.

Küsinud ja üles kirjutanud JAAN LUKAS

Setud laulavad poliitilisi tšastuškasid

INARA LUIGAS

Riigikogu liige, rahanduskomisjon, olnud vallavanem ja Setumaa ülemsootska, kirjutab lüürilisi luuletusi ja ka vemmalvärse (setukeelseid tšastuškasid)

Keskerakonna kandidaat Võru-, Valga- ja Põlvamaal

nr 703

Riigikogu asjamehed
Paksuks ennast söövad
Maksumaksja raha eest
Aega surnuks lõövad
Seto kiilt mi oppa noil
Kes kained on või pilves
Ja ülehummõn seto kiilt
Kõnõlõs ka Ilves

Pronksist poisi sikutasid
Linna keskelt ära
Tegid mainekujundust
Ja ilmas palju kõra

Orav nãris kõbijuppi
Jãnes helpis kapsasuppi
Ninasarvik tantsu lõi
Kohukesi peale sõi

Tallinna linnapea
Jagab rahval palka
Ja pensioni saavad seal
Vana Toomas ja Russalka

Ansip edujutuga
Nãitas oma kangust
Nüüd ei jõua kinni hoida
Majanduse langust

Lipstok pangas väriseb
Arvel vähe pappi
Hõikab: kuule, Andrus-poiss
Kutsu taevast appi

Ansip lausub rahulikult
Tuleb miskit märkida
Ilmselt tuleb lähiajal
Eelarvet veel kõrvida

Majandus meil nigu regi
Mãest alla liuglõs
Valitsus jäl nigu tsiga
Aia vahel ruiglõs

Ütel mehel rahha pallõ
Nii et silm ei seletã
kohe kümme miljonit pandsõ
Toda ta ei mälehtã

Liinibussid meil ei kõi
Internet ei levi
Selle eest me seto laul
Parem on kui hevi

Eesti rahval rahha vähã
Püksirihma pingutas
Ilves aga Ärma tallu
Asfaldit meil sillutas

Olõi rahvast iispãava
Kerkoh pãale pühhi
Nigu kerk nii vilãsalv
Riigih tãitsa tühhi

Kartulikoõrõ otsah omma
Mis tast elost kittã
Ku leibã osta ka jovvai
Sis sõõge hiiresitta

Kui ilmataat meil vembutab
Ja majanduski tembutab
Kui rahakotis raha net
Siis laula rõõmsalt LETO SVET

Kahjustad iseennast

had, sest puudu on 17 miljonit krooni. Küll suutis Lang mõõdnud kevadel esitleda tasulise vahekohtu loomist, mis pidi pakkuma alternatiivi riiklikele kohtutele.

Kumminuia ja pisaragaasiga kaasmaalaste vastu

2007. aasta aprillis tundsid eestlased heameelt, et pisargaasi ja kumminuia anti teise keele kõnelejatele. Mitu aastat hiljem selgus, et ühiskonna teraviklikkuse lõhkunud reformikate ähvardused kodakondsuse äravõtmisest ja riigist väljasaatmisest või vangistustest ei osutunud tõeks. Isegi küberrünakute eest tehti vastutavaks

vaid üks inimene. Endine Tartu kommunist on nüüd kõigile teostatud, et ta sai hakkama oma kunagise iidoli teisaldamisega Tõnismãelt, olles muutnud oma vaateid 180 kraadi – konservatiivide marurahvuslaste tiivale sobivaks.

Kas ülisügav majanduskriis ja üle saja tuhande kaotatud töökoha olid seda hinda väärt?

Majandus kukkus 5-7 aasta tagusesse aega

Majandusnäitajate järgi on Eesti SKP tagasi 2006. aasta tasemel, ehitusturg isegi 2003.-2004. aasta tasemel. Reaalpalk ei ole kasvanud alates 2008. aasta neljandast kvartalst. Nurjunud on Juhan Partsi unistus Hiinast tran-

siidi toomiseks Muugale konteinersadamasse. Eesti investeeris miljard krooni Muuga sadama laiendamiseks, aga eelmise aasta lõpus selgus, et Hiina Ningbo sadam pole Muugale investeerimisest huvitatud. Betooni maetud miljardi kõrval tundub Jaak Aaviksoo Vabadussõja võidusamba 110 miljonit lausa väikse kaotusena. Võrdluseks: eelmisel aastal kulus kõigile peretoetustele 1,66 miljardit krooni ja IRL-i ministrite tuuldelaust miljardest piisaks, et 83 tuhat inimest saaksid 1000 krooni kuus terve aasta jooksul.

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5

www.kesknadal.ee

Mis röömustab, mis ei röömusta?

Valimiseelsel ajal on pakkunud röömu tõdemus, et Eesti, kes tänava 20. augustil tähistab taasiseseisvumise juubelit, on 60 pisiriigi seas ainus, mis kannab oma põhirahvuse nime. See on suur ajalooline ja kultuuriline väärtus, mida peab teadvustama meid külastavatele turistidele ja kogu maailma üldsusele. Tänu eestlaste töökusele ja jonnile oleme suutnud nii edukalt areneda, et tänane Tallinn on Euroopa kultuuripealinn.

Seepärast tahaks, et Tallinnal oleks ka juriidiliselt vormistatud alaline pealinna staatus. Ükskord ma küsisin Ansipilt, millal ta kavatseb Tallinnale vastavad õigused taotleda. Ta vastas: milleks seda vaja - Eesti on nii väike, et pealinn võiks asuda igal pool! Aga millegipärast pole vägev peaminister suutnud või tahtnud hädasolevale elanikkonnale pakkuda ühtki sellist abipaketti, mida Tallinn on suutnud võimaldada oma elanikele ja ettevõtjatele.

Kurvast kõneldes ei saa mööda sellest: miks alati enne valimisi puhkeb Eestis pahaks traditsiooniks saanud Savisaare-vastane kampaania, kuhu kuuluvad räpased süüdistused, mustamine ja poriloopimine, mille pritsmed määrivad kogu Keskerakonda. Tundub, et keegi kusagil on püüv niiditõmbaja. Kes ta võiks olla?

Seekord aga on rünnakud muutunud eriti ägedateks, sapisteks ja mürgisteks ning neisse on kaasatud isegi kaitsepolitsei, kes demokraatlikes riikides heade tavade kohaselt sisevalimistesse ei sekku.

Samuti ei tohiks ähmaseid, tõestamata süüdistusi Savisaare pihta lekitada Postimehe kaudu president ja peaminister. Seda enam, et viimasel ajal on presidenti hakatud nimetama kellegi ripatsiks, aga peaministrit kummitemplipoliitika autoriks ja suurmeistriks. Miks neid on hakatud nii nimetada, polegi raske aru saada - tarvis vaid teada mõningaid asjaolusid.

Nimelt on Ansip kui müstiline Kaval-Ants varakult enne presidendivalimisi suutnud Ilvese siduda Reformierakonna lõa otsa. Käis see väga lihtsalt. Juba mitu kuud tagasi ta kuulutas, et Reform järgmistel valimistel toetab Ilvese teistkordset presidendiks saamist. Ja pange tähele - see tähtis info levis üle Eesti palju varem, kui Ilves üldse oligi avaldanud soovi oma nabi voli ja kesise palgaga ametis jätkata. Nüüd peaks olema siililegi selge, et Ilvesel pole mingeid lootusi saadateistkordset valitaks, kui teda ei toeta Reformierakond. Selleks tuleb tal seniks rippuda Ansipi lõa otsas.

Sel nädalal kätte jõudnud valimistega seoses tahaks küsida mõningate kaasvalijate käest: kas tõesti meil ei leidu usaldusväärsemaid poliitikuid või spetsialiste, kes suudaksid asendada nii palju jämedaid vigu teinud ja suuri kahjusid põhjustanud Mart Laari ja Andrus Ansipit, kes mõlemad pretendeerivad kolmat korda peaministriks?

Kui keegi kahtleb minu karmi kriitika õigluses, siis olen heameelega valmis öeldud täiendama ja põhjendama. Enda kohta võin lisada, et kohtudes tõsiste inimestega ma ei oska ega suuda valetada, petta, vassida ja kavaldada, sest seda ei luba mul teha südametunnistus - mu sisemine jumal, prokurör ja kohtunik.

Meil kõigil oleks vaja lähemalt järele kaaluda, milliste omadustega on meie kandidaadid. Kas nad ikka on sellised, kellega saaks üheskoos luurele minna, nagu varem oli kombeks öelda nende kohta, kelles eriti kindel võis olla.

Loodame, et anname oma hääle sellele peakandidaadile ja sellele erakonnale, kes on suuteline sõbralikus koostöös vastu võtma niisuguseid seadusi, mis kiiremini aitavad riiki välja tuua sügavast kriisist, mida on oma vale kärpepoliitikaga tekitanud tänane valitsus, ning garanteerivad, et eesti rahvas ja Eesti riik iialgi ei hääbu.

See on meie päha kohustus - toetada valimistel Keskerakonda!

Viktor Taldrik
Tallinn

Rikkad ja ilusad nõuavad

tulumaksu alandamist ja sotsiaal-maksule ülempiiri seadmist. Täiendavast kokkuhoiust loodavad nad endale ehitada utoopilise lollidema, kuhu traataia taha teeksid oma kindlusvillad. Politseid võiks nende arvates poole vähem olla, sest kindlusest vaadates paistab elu kindlana. Ka tuletõrjet võiks vähem olla, sest nende villad on automaatse tulekustutus-süsteemiga ja kindlustatud. Ise käivad nad enamasti eraarsti juures. Matusel- ega hamba-ravitoetusi nad ei vaja. (Keegi pole ju matmata jäetud ja hambutute põlvkond on ise oma hädades süüdi.) Vaenlast rikkad ja ilusad ei karda - neil on kohvrid pakitud. Tulgu või rahutused Egiptuse moodi,

mittetõine tulu on neil sugu-laste nimel Šveitsi pankades ja nad on alati valmis lahkuma paljaksröövitud maalt. (Sotsiaal-maksu ülempiiri võiks kehtestada küll - ajutiselt siia asunud kõrgepalgalistele spetsialistidele ja õppejõududele. Töötu välja-õppetootust tuleks aga maksta otse ettevõtjatele, kes lasevad neile vajalikke töölisi välja õpetada. Sest mittevajalikke erialasid pole vaja õpetada n-ö igaks juhuks.)

Reformierakond pakub katust

kiirraenuandjatele-liigkasu-võtjatele, alkoholi tootjatele ja kaubastajatele, kasiino-omanikele. (Ega siis Ansip

muidu võidelnud alkoholi-müügi ajapiirangute vastu kui viimane joodik viimase viinatilga nimel.) Seepärast on Reformil raha jalaga segada - nad võivad lisaks Tarmo Männile ja Aivar Sõerdile veel kümneid riigikogulasi üles osta, kui toetusest puudu jääb. Kiirraenuandjad on enamasti noororavad, kes teritavad hambaid suuremate pettuste ootuses. Küllap on katusega kaitstud ka käibemaksupet-turid-ühepäevafirmad - ega muidu tolli- ja maksuamet nii hambutu ole.

Riiklikus riigis

peaks välispankadele konkurentsi pakkumiseks looma oma riikliku panga,

mille kaudu liiguks riigitöötajate palgad ja pensionid. Pensionifondid peaksid algselt olema suunatud madalama riskiga riiklikku pank; edasi aga valigu igauks vastavalt riskiastmele ise teiste pankade fonde. Tulu teeniks see pank ka ärimeestele käiberaha laenamistega. Me ei tohi usaldada oma raha sulide kätte ega ka jätta valitseda välismaistele pankadele, kes katavad meie pensionifondidest omariskant-seid käike. (Lõuna-Korea suutis 50 aastaga viia riigi feo-daalajast küberaega tänu riik-likult suunatud rahavoogudele, Eestis aga loodetakse ise-voolule.)

O. Kuusik
Rakvere

Kuidas ma prükkariga kohtusin

Minuga juhtus äsja samasugune lugu nagu telefilmis "Riigimehed" sotsiaalse sidususe ministriga (keda mõnuga mängis Taavi Teplenkov). Minagi kohtusin prükkariga.

Lähen pahaaimamatult posti võtma, ja näen: meie ilusa trepikoja vahemademel konutab üks "parm". Karvane ja räämas, täpselt sellise tagaetu silmadega, nagu ministergi nägi.

"Kes te siin olete!?" hakkas juba kärkima. Äkki märkan: see ju allkorruse-naabri poeg! Pambukesed kõrvale sättinud, kilekott pea all, nägu kraesse peidetud. Töötuks jälle jäänud, naine on ta minema ajand. Ema, aita, pese ja paita!

Muide, mitte mingi tööpõlgur, kaugel sellest. Haritud mees, kõrgem politseikool lõpetatud. Oli suur ülemus. Kui õppima läks, arvas, et politseis töötavad head inimesed, et pärast saab kurjusega võidelda, saab headust ja õiglust maailma juurde tuua.

Põrkas aga kokku tegelikkusega. Läks seda ülemustele näkku ütleva. Pahasti tegi. Siis oli ka minek. Töötas ehitustel ja luuamehena. Tööd teha oskab ja nupp nokib. Kui aga ära tuntakse: ah sa olid ment, nüüd tuleb meie tööd ära võtma! Pekstakse vaeseomaks. Polegi muud, kui käi alla, 45-aastaselt. Meie täielises vabas ja õnnelikus õigusriigis. Nii kaotab marionetlik Eesti oma inimesi...

Kas meil poleks aeg juba mõistusele tulla? Mitte kraapida rahva hinge üha õdumate ja talumatute laimukampaaniatega... Isegi kallid jõuluajal oma mõttetute kapolugudega... Naerda välja kiriku ehitamine inimeste jaoks, keda pealinnas tervelt pool elanikest! Naerda välja see, kes teeb midagi veidigi head rahva jaoks?

Inimesed, häbenege! Karistus ei jää tulemata.

Mari Joonatan, Ida-Virumaa

No kaua võib?

Kuivõrd õige on osaleda "pingviinide paraadil", kus Eesti valitud seltskond kõigele kaasa aplodeerib?

Pole see ju MEIE president - pole see ju enamikeestlaste pidu. Miks lipitseme, miks esitame end Nelja Kuningana kes-teab-kelle-ees? Kas tahame taas tapetud saada?

Äkki olemegi juba?

Mis kuradi värk (andestust sellise ütlemise pärast!) see on, kui üheltpoolt kriitiseerime, aga teisalt kummardame?

Ärgu olgu meie seas pugejaid, kes vaid omaenda heaolu nimel unustavad keskmõtte, meie põhikirja peapostulaadi: vaid keskklassist tulenev, vaid tavainimese abistamiseks suunatud ühiskondlik kord on jätkusuutlik.

Kallid keskerakondlastest eestimaalased! Pole ju raske mõistatada Edgari soovimatust sel "paraadil" osaleda? Kas peaksime siis veel ka selleläbi kil-lustuma?

Kalmer Kägo, Põlvamaa

Edu tagatised

Kui Keskerakond tahab, et rahvas hääletaks kahel käel tema poolt, peaks valijale töötama järgmist:

- 1) Nii Riigikogu kui ka president tuleb valida otsehääletuse teel, kusjuures valijatele peab jääma õigus ennast blameerinud poliitik tagasi kutsuda. Riigikogu liige ei tohiks olla ametis kauem kui kaks ametiaega.
- 2) Taastada Eesti Vabariigi 12-miilise territoriaalvesi.
- 3) Seada laenuandjatele intressi ülempiir (kuni 20%).
- 4) Soodustada kodumaise põllumajanduse arengut, kehtestades import-nännile kõrgema tolli.
- 5) Kui peres on kolm ja rohkem last, maksta pereemale tasu poole keskmise kuupalga ulatuses, et ta saaks pühenduda lastekasvatusele.
- 6) Kehtestada alkoholimüügi riigi monopol.
- 7) Mitte müüa maad välismaalastele; neil tohiks olla õigus maad rentida.
- 8) Taastada kogu Eestit hõlmav ametiühing.
- 9) Maksta mittersuutsetajatele Inglismaa eeskujul kõrgemat palka, sest suitsu-tunnid jäävad neil ära.
- 10) Kooliõpetajatele tuleb anda suuremad õigused.
- 11) Riigimetsades tuleb taastada metsavahi ametikohad.
- 12) Karmistada roolijoodikute karistamist.

Antti Kirbi, Keila, Harjumaa

Valimisõigus tuleb tagada kõigile!

Parteid ja üksikkandidaadid kuulutavad praegu agaralt omi vaateid - kodanike postkastid on tuubil trükiseid teemal: hääletage meie poolt! Käes on valijakaardid, kus teatatakse, kus, kuidas ja millal saab valida. Ent neis pole ühtki lauset sellest, kuidas saavad üht kodaniku põhiõigust täita invaliidid, haiged jt, kes ei suuda või ei saa valimis-jaoskonda minna.

Selle kohta pole märganud midagi ajakirjandusest. Vaid 20. jaanuari Maaleht teavitas artiklisabas, et toimub ka kodushääletamine, milleks tuleb esitada valimispäeval kuni kella 16.00 kirjalik avaldus. See ongi kogu info! Kuidas aga saavad hääletada haiglasolijad (ka need, kes pan-

nakse ravile 5. või 6. märtsil)? Samuti koduhaiged jt, kes ei saa või ei suuda 6. märtsil hääletama minna. Millise vormi kohaselt tuleb esitada valimiste päeval kirjalik taotlus? Kes abistab haiget taotluse kirjutamisel ja postitamisel, näiteks siis, kui haige elab üksinda? Kes korraldab selliste taotlustega seotut haiglates ja taastusravi-keskustes?

Miks on invaliidide, haigete ja vanurite osavõtt parlamendi-valimistest muudetud nii keeruliseks?

Praegusajal, kui enamikul pensionäridel ja kroonilistel haigetele on kodus telefon, saaks kodusvalimist (samuti haiglas-

valimist) korraldada nii, et kõik, kes soovivad, saaksid hääletada. Oma soovist kodus valida võiks teatada ise või lasta teha seda naabril või lähituttaval.

Selline tegevus poleks mingi valimisreeglite rikkumine ning kõik hääletada soovijad saaksid täita oma kodanikukohust. Praegu on minu hinnangul vähemalt 200 tuhat inimest sel see raskendatud või takistatud. Valimistest osavõtt võiks siis olla oma 20% kõrgem. Andmata jäävatest valijahäältest võib oleneda pensionisüsteemi inimkesksuse tagamine, pensioni suurus ja sotsiaalabi korraldatus, maksusüsteem, noorte edasiõppimisvõimalused, hinnapoliitika (sh toiduaineid puudutav).

Tundub, et need kodanikud püütakse sihilikult kõrvale lükata praeguse valitsuskoalitsiooni poolt. Selle tõenduseks on mul Europarlamendi valimise ajal kogetu.

Vahetult enne noid valimisi pidin minema ravile Pärnu haiglasse. Osalemaks valimistel teatasin elukohajärgsesse valimisjaoskonda soovist valimispäeval hääletada. Vastus oli: "Ei ole võimalik, sest pole esitatud kirjalikku taotlust!" Helistasin siis maakonna valimiskomisjonile, et olukorda selgitada: vastus oli samasugune. Õnneks sai mu kõne vastu võtnud ametnik aru minu murest ja mainis, et ka instrueerimiseminaridel oli neilegi eitavalt vastatud, kui tehti ettepanekuid tagada kõi-

gile vaba võimalus valimistest osa võtta. Seejärel palusin haigla osakonnal, kus ravil olin, välja selgitada valimisvõimalus, ning varsti toodigi mulle valimiskomisjoni faksikiri selle kohta, et minul pole valimisvõimalust. Siis helistasin Vabariigi Valimiskomisjonile teatamiseks, et peale minu ei võimaldata eurovalimistest osa võtta teistelgi haigetel (ainuüksi selles osakonnas oli tolal vähemalt 30 ravialust). Tänavuselgus, et olukord pole inimkeskseks muudetud. Kui püüdsin ühendust saada Pärnumaalt valitud riigikoguliikmetega, selgus, et koalitsioonile (Reform, IRL) on küll tehtud vastavaid avaldusi, kuid iga kord on järgnenud juba tut-tav kummitempellik "Ei!".

Kas praegune valitsuskoalitsioon püüab selliste meedetitega oma võimulolekut pikendada? Kas pole tegemist Eesti Vabariigi kodanike põhiõiguste rikkumisega? Mida ütleb selle kohta Vabariigi President? Mida arvab õiguskantsler?

Mida veel teha?

Sotsiaaltöötajatel tuleks abistada oma patsiente, et nad saaksid valimistest osa võtta. Valimisjaoskondadel ja maakonna valimiskomisjonil vaja läbi mõelda, mida nemad võiks veel teha. Saadikukandidaatidel tuleks leida võimalusi abistada vanu ja haigeid valijaid.

Lembit Heinla
pensionil pedagoog, Pärnu

Veel Edasist, Postimehest ja Jaak Kaljost

Eelmises Kesknädalas käsitlemist leidnud "oma kodus võoras" ajakirjanduspersoon Jaak Kalju (Kaljo), Karl Vaino aegses ENSV-s dissidente rünnanu, on äratanud paljudes lugejates üpris kenakest huvi, mis näib üha paisuvat. Kunagi salapärasena tundunu kohta tahetakse enam teada.

Mõned entusiastlikud teabe-kaevurid väitvat, et väga vae-vane või peaaegu võimatu ole-vat Postimehe netiarhiivist kätte leida selle Jaagu punaokkalisi mõtteüllitisi. Nad arvavad, et võib-olla on tegemiste-lehenduses ette võe-tud "segasuste korras-tamisega", mida oskurid või-vad teha sama kergesti kui koitõrjet, ainult väikese erine-vusega - "ärakaotatud" lugu jääbki kadunuks, kui teda just paberkandjameest välja ei kae-vata, kuid koiliblikas võib teid taas vihale ajada.

Kes aga otsib, see ikka leiab kah. Isegi teistele näitamiseks.

Üks teabekütt avastas arva-musplatsil Postimehe vastu-tava väljaandja Mart Kadastiku portree koos Jaak Kaljo otsesõ-nalise kinnitusega: "Ei ma pole koputamas käind ega juu-daseeklit taskus näind!" (Ehk ongi jutt jumalaõige - täpselt just nende sõnade pealt?)

Aga tõe ja vale paljastamise koha pealt pakub jaakkaljon-duslikku mõlgutusainet Posti-mehes 3. novembril 2007 ilmunud enesepaljastuslik juhtkiri "Mart Kadastik: rääkige ära!"

Rääkige ausalt ära, mida halba te Vene ajal tegite! Tõde aitab vabastada pingetest nii rääki-jaid kui ka ühiskonda, kinni-tavad avameelsusele üleskut-sujad.

Olgu peale. Otsustategi ära rääkida. Üht-teist ju mäletate. Midagi, mis painab ja mida on põhjust täna häbeneda.

Aga kas see on ikka tõe, mida publik ootab? Kollektiivse aju reaktsioon on ette teada: vingerdab, raisk, kuradi kom-mar, kagebiit ja pederast! Südamepuistaja leiab end sipelgapesast, kus nauditakse ühishukkamist. Loomulikult ei tunne ükski sipelgas end timukana. Anonüümsus on jõud.

Olgu peale. Sipelgad ei tee ilma. Akki vajavad teie tõe-versiooni akadeemilised aja-loolased? Nad on hädas tähtsa-mategi tõdede tõesuse tões-tamisega (Konstantin Pätsi juhtum). Poliitikud? Nende ajalooinnostus on alati olnud silmakirjalik - mineviku abil loodetakse klaarida oleviku arveid.

"Rääkida õigust sellele, kes sulle ainult valetab, on kuritegu enese vastu." Sovetiaja strip-tiisi nõuavad ka need, kes uue-mal ajal läbisegi prostituute ja narkootikumede tarvitavad. Kõigepealt rääkige ise, enne mälukaotust, oma lood ära.

Pihtida võiksid ka lugupeetud ärimed, kes on offshooride, ümbrikupalkade ja erastamis-diilidega Eesti riiki nõrges-tanud. Pole vaja karta, et avameelsus vangi viiks. Enamik tegusid on kas aegunud või kooskõlas kehtinud kehvade seadustega.

Kadastik

Ent keegi ei räägi. Kes tahaks-ki rääkida lojaalsuse murdu-misest. Vene ajal kaotasid paljud, kellelt nüüd oodatakse ülestunnistust, usu oma riigi ideesse. Iseseisvuse ajal on paljud hüljanud reaalse Eesti riigi, tuues ta ohvriks oma ahnusele. Kumb murdumine on tulevikule ohtlikum: eilne või tänane?

"Mittemuüüdavad on enamasti need, keda kunagi pole tahetud ära osta."

Elu ei ole must-valge. Ei olnud siis ega ole nüüd. Kas see, kes pääses Vene sõjaväest altkäe-maksu abil, on petis või aus vabadusvõitleja? Kas temast vähem või rohkem kõlbeline on see inimene, kes läks punaväkke ning sattus tankiga Prahasse, labidaga Thbilisisse või koertega Tartusse? Tallinna miilitsapataljonis, mis käis tart-lasi hirmutamaks, teenis 1988. aastal aega mõnigi tuntud eest-lane. Nad vaikivad, ja teevad ilmselt õigesti. Ühiskond on valmis kuulma, aga mitte kuu-lama.

"Pole mõtet paluda ei andeks-

andmist ega karistust - mõle-mad saabuvad kas ise või ei saabugi."

(Kaldkirjas esitatud mõtted on Arvo Valtoni aforismivali-mikust "Tagasi tulevikku", 1985, hind 30 kopikat.)

Ajakiri Kultuur ja Elu on Ühen-duse Res Publica avalduse kaudu andnud teada, et "ajalehe "Edasi" KGB paskvillide kir-jutaja Jaak Kaljo on meie suurima kvaliteetlehe pea-toimetaja", mida ajakirja toimetaja on täpsustanud - "siinkohal on mõeldud ilmselt Mart Kadastikku ja "Postimeest".

Vaieldamatult on Jaak Kaljo dissidentide kiusamise kõrval tegelnud ka rahvaalgus-tamisega, sest mõningad hämarolud nõudsid klaarimist. Üks näiteke: 29. märtsil 1991 ilmus talt "Eesti Ekspressis" väike, kuid andmetihe kirjutis "Luuraja olla on uhke ja hää", mis pakub lugejatele äratund-misrõõmu - ära on toodud Rootsisis Nõukogude saatkon-nas tegutsenud KGB eestlastest ohvitseride nimed ja teenistus-valves oleku ajad.

Kumb ikka oli tollal parem: kas elada edasi õndsas teadmatuses või siiski lugeda seda, mida Jaak Kaljo tohtis või tahtis, julges või riskeeris laiadele rahvahulkadele serveerida tänu oma legaalpositsioonile meedias? Omas ajas oli sellisel tõeavanemisel kõva väärtus. Sestap tasub enne selle üle mõelda: kas mõista või hukka mõista?

KESKNÄDAL

Tartu teated

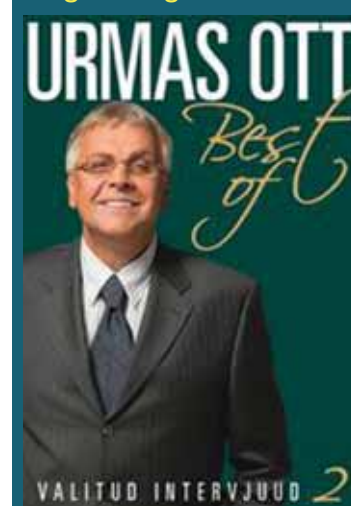
Neljapäeval, 3. märtsil kell 14 kohtumine Riigikogu kandidaatide **Aadu Musta, Vladimir Šokmani ja Arvi Karotammega** haridusosakonna saalis (Raekoja plats 12). Kõik on oodatud.

Teisipäeval, 8. märtsil kell 16 Tartu linnavolinike **Harri Jallajase ja Boris Hrabrovi** vastuvõtt Keskerakonna büroos (Ülikooli 12, II korrus).

Urmast Ott. Best of.

Valitud intervjuud II

Kirjastuse "SE & JS" uus raamat toob teieni karis-maatilise Urmast Oti ja tema intervjuud väljavalitud isikutele. "Best of II" sisaldab 53 intervjuud tele-saadetest "Unustamatu esimene" (2001), "Seitse päeva mais" (2001), "Valitud meeleolud" (2002), "Augustivalgus"

(2003) ja "Happy Hour" (2003-2006). Raamatu esimene osa, 1980.-1990. aastate intervjuud, ilmus 2009. aasta no-vembris.

Reporter Otil oli haru-kordne võime aimata ette saadetesse välja-valitute saatust. Omal viisil ta isegi program-meeris seda saatust, mis muutis saate filoh draa-maks, vahel filosoofili-seks mõtiskeluks, vahel jumalikuks komöödiaks.

Nagu ta ise ütles: peaasi, et oleks fun.

Urmast Ott: Edu valem on kõikidele ühine ja see on geniaalselt lihtne. Alustuseks tuleb leida ennast. Seejärel väheke elutarkust ja kogemust. Siis täpsus-tada eesmärk. Ja lõpetuseks tuleb ikka ja uuesti otsida iseendast.

Muidugi, on veel üks asi, mida ükski käsiraamat ei kirjelda ega õpeta ja millest ei räägita ühelgi loengul. Millest keegi õieti mitte midagi ei tea, kuid mille ole-masolu siiski kõik üksmeelselt tunnistavad. See, ilma milleta midagi ei sünni ja mis tegelikult on - eimiski. Nothing.

Toimetuse vabandab Paul-Endel Lüdigi ees!

Kesknädala toimetusega võtsid kontakti Aiki Haug ja Airi Kaser, kes palusid parandada vea 23. veebruari Kesknädalas ilmunud Ilvi Jõe-Cannoni intervjuu juures oleva foto pildiallkirjas.

Intervjuu juures oli pilt Eesti viimase vabadusvõitluse aegadest, mil väliseestlased rohkearvuliselt taas Kodu-Eestisse tee leidsid. Foto oli tehtud ajakirja Kultuur ja Elu toimetuses 1990. aastal. Sellel olid tollane ameeriklanna, nüüdne tallinlanna Ilvi Cannon koos poja Benjaminiga, ning vasakul seisev noormees (NB!) oli muidugi mitte Mihkel Lüdigi, nagu seisis eksikombel mustvalgel kirjas, vaid Paul-Endel Lüdigi, kes on sündinud 1955. aastal ja kelle isa oli väliseesti ringkondades hästi tuntud organist ning väliseesti isetegevuslaste muusikaline harija Peter-Paul Lüdigi. Paul-Endli vanaisa aga oli tööpoolest Väandra-kandis elanud suur muusik Mihkel Lüdigi.

Paul-Endli ema ja Peter-Paul Lüdigi abikaasa Endla Lüdigi on tänaseks üle 90-aastane ja elab jätkuvalt USA-s. Ta avaldas oma abikaasast, nende perekonnaloost ja Lüdigit liinist 1995. aastal raamatu. Peale Paul-Endli oli neil ka tütar Anne-Erika Lüdigi-Ambrosi, kes elab praegu Itaalias ja töötab sealses USA saatkonnas. Paul-Endel Lüdigi elab New Yorgis; Eestis viibis ta vaid lühiajaliselt, töötades mõne aasta Hansapangas. Ja veel täpsustuseks, Lüdigid kirjutavad oma nime välismaal *Luedig*. Toimetuse tänab pr Haugi ja pr Kaserat korrektsuse ja täpsustuste eest. Vabandame lugejate ees.

Urmi Reinde

Puust ette, punaseks kah

Kas mäletate veel seda aega, kui postkastidesse pisteti tiivakestega pampersid, kohvijooji ja roheline tee pakikesi, vahel ka koerakrõbinaid? Ikka reklaamiks. Et oleks selge, just milliseid imevidinaid poest otsida tuleks.

IMBI JELETSKY
Videvik

Nüüd, vahetult enne valimisi, tuleb taas tuttav tunne. Iga päev leian postkastist midagi uut ja huvitavat. Ühel päeval kinnitab mister Rahumägi, et kui teda valin, saab kuritegude ennetus uue hoo, politseipatrullide arv kasvab ja võin kindel olla, et õhtul on taas tänaval julgem käia.

Loen - ja aru ei saa. Toosama härra on praegugi Riigikogu liige ning julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjoni esimees. Mitte tavaline poliitik, vaid jõuline praktik, kes on pühendanud oma elu Eesti inimeste turvalisusele. Nõnda on ta ise kirja pannud. Miks ta siis seni, kõik need neli aastat, ei ole teinud seda, mida ta meile tulevikuks lubab?

Teine lehekene - kena noor daam, mitme lapse ema, tahaks

anda "võimaluse ka nendele lastele, kes täna sündimata jäävad". Ja veel palju kauneid, kahjuks sisutühje sõnu. Et üheskoos suudame muuta meie kõigi elu ilusamaks... Ja siis see leping, millega lubatakse, et kõik rumalused jäävad tege-mata, kui vaid minu hää nende erakonnale saab antud.

Üks põnevamaid trükiseid jõudis mulle koju läinud nädalavahetuseks. Olin just *Kindla Seltskonnaj*õudnud läbi tudeerida ja teada saanud, et Tõnis Rätsepa arvates on "parteiline kultuurielu juh-timine kahetsusväärset tuim" (?) ja et Neeme Kuninga meel-st on meie "kultuurikaevus vesi hetkel sogane" (olles küsi-nud endalt natuke nõutult, et miks siis koalitsioonikaas-lastelt puhtamat vett ja tundu-likumat kätte ei ole nõutud). Olin teada saanud, et Mart Laar on "kunstnik, kes julgeb luua ja otsustada", et kellegi kodus

käib "kilkamine ja rökamine", et Erki Nool on "ehe mees", Ene Ergma aga "suurte rollide naine". Peale muu teevad poliit-ikud süüaigi, neil on lapsi, koeri ja kasse, nad on noored olnud ja koolis käinud, mida isegi fotod tõestavad.

Reformikiri on aga tippude tipp. Klantspaber (kahju küll, tulehakatuseks ahju see ka ei sünni!), sadakond lehekülge, mis näitavad meie poliitikuid küll suusarajal, küll tantsupõrandal, lapsukesi kallistamas ning koeraga mängimas. Kui oled kõik põh-jalikult läbi lugenud, tead seda üllatavat fakti, et nad on ikkagi inimesed, peaaegu nagu meiegi, ehkki targemad, ohvimeelsamad, igati tubli-mad. Ainult inglitiivad neil veel puuduvad. Aga küllap needki kasvavad, kui veel aega antakse.

Sellele heleroosale lõhnavale paradiisile mõeldes ei saa minusugune lihtsa mõtlemise-ga inimene aru, mida nad kõik need eelmised neli aastat, mõni veelgi kauem, seal Toompeal teinud on. Kui nad nüüd minu

hääle saavad, küll siis aitavad, tõstavad, viivad, annavad, hoiavad... Aga töötute armee on aina kasvanud, hinnad tõus-nud, pensioni ja palga reaalne ostujõud langenud. Kus valit-suskoalitsioon oma hea tahte ja tõhusa tegutsemisega siiani on olnud?

Tegelikult on see üsna mõttetu küsimus, rohkem nagu suusoo-jaks. Kõlavaid loosungeid oleme kuulnud ju kõik need aastad. Tegelikult tahaksin teada vaid seda, mille nimel sel-liseid üllitisi tehakse, kauneid metsapuid ohvriks tuuakse. Kõik need mesijutud ja ilupil-did tõestavad ju ainult üht - va-lijä on nagu kaugete kantide pärismaalane, keda "tark valge mees" kõlisevate klaas-helmestega hullutada tahab.

Minule isiklikult aga meeldiks, kui mind mõtlemisvõimetuks ei peetaks ning valimiste eeltühja-tähjaga ei kostitatakse. See kindlasti minu valimiseelstusi ei kujunda.

TALLINNA TV
7. MÄRTS – 13. MÄRTS

ESMASPÄEV, 7. MÄRTS

09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke: multifilm*
10:15 Terve tervis*
10:45 Kultuurimeeter*
11:15 KodanikuTV. Südamelt ära*
11:45 Mälumäng: Kes seljatab Tallinna?*12:45 Kuum ja terav*
13:25 Hortus Musicus Väravatomis*
14:20 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke
19:10 TeTeVeke: multifilm
19:20 Teise mehe pea, 1/6
20:00 Pealinnapilt
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Hertsoginna
23:50 KAVA
23:55 Teise mehe pea, 1/6*
00:35 Pealinnapilt*
01:05 TÄNA*
01:35 Hertsoginna*
03:25 InfoTV

TEISIPÄEV, 8. MÄRTS

09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke
10:10 TeTeVeke: multifilm*
10:20 Teise mehe pea, 1/6*
11:00 Pealinnapilt*
11:30 TÄNA*
12:00 Hortus Musicus Väravatomis*
12:55 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke
19:10 TeTeVeke: multifilm
19:25 Õigusnõu
19:45 Dokumentaal. Tartu sõpruskond - kunsti saab igal ajal teha.
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Piirilinn
22:50 KAVA
22:55 Õigusnõu*
23:15 Dokumentaal. Tartu sõpruskond - kunsti saab igal ajal teha*
00:00 TÄNA*
00:30 Piirilinn*
02:20 InfoTV

KOLMAPÄEV, 9. MÄRTS

09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke
10:10 TeTeVeke: multifilm*
10:25 Õigusnõu*
10:45 Dokumentaal. Tartu sõpruskond - kunsti saab igal ajal teha*
11:30 TÄNA*
12:00 OTSE: Linnavalitsuse pressikonverents
12:30 Pealinna elu*
13:00 InfoTV
16:30 Tallinna Noorte TV
17:00 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke
19:10 TeTeVeke: multifilm
19:20 Terve tervis
19:30 Linnavalitsuse pressikonverents*
20:00 Maa ja ilm. XI noorte laulu- ja tantsupeo ettevalmistustuhin koolis ja kultuuris
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Darwini auhinnad
22:35 KAVA
22:40 Terve tervis*
22:50 Maa ja ilm*
23:20 TÄNA*
23:50 Darwini auhinnad*
01:25 InfoTV

NELJAPÄEV, 10. MÄRTS

09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke: Vurr Lastemuuseumis*
10:10 TeTeVeke: multifilm*
10:20 Terve tervis*
10:30 Linnavalitsuse pressikonverents*
11:00 Maa ja ilm*
11:30 TÄNA*
12:00 Darwini auhinnad*
13:35 Tallinna Noorte TV*
14:05 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke: Vurr Lastemuuseumis
19:10 TeTeVeke: multifilm

19:15 KodanikuTV. Südamelt ära
19:45 Maailmakarikaetapp kickboxingus ESTOPEN 2011 Tallinn
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Karm Värk
23:40 KAVA
23:45 KodanikuTV. Südamelt ära*
00:15 Maailmakarikaetapp kickboxingus ESTOPEN 2011 Tallinn*
00:45 TÄNA*
01:15 Karm Värk*
02:55 InfoTV

REEDE, 11. MÄRTS

09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke: Vurr Lastemuuseumis*
10:10 TeTeVeke: multifilm*
10:15 KodanikuTV. Südamelt ära*
10:45 Maailmakarikaetapp kickboxingus *
11:30 TÄNA*
12:00 Maa ja ilm*
12:30 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke
19:10 Terve tervis
19:20 Kuum ja terav
20:00 Kultuurimeeter
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Last ostmas
22:45 KAVA
22:50 Terve tervis*
23:00 Kuum ja terav*
23:40 TÄNA*
00:10 Last ostmas *
01:55 InfoTV

LAUPÄEV, 12. MÄRTS

09:25 KAVA
09:30 TeTeVeke: Vurr Lastemuuseumis*
09:40 TeTeVeke: multifilm*
10:00 Hommikukohv
10:30 Kultuurimeeter*
11:00 Õigusnõu*
11:20 Terve tervis*
11:30 Garaažist välja*
12:00 Maailmakarikaetapp kickboxingus *
12:40 Last ostmas *
14:25 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke: multifilm
19:15 Maa ja ilm. XI noorte laulu- ja tantsupeo ettevalmistustuhin koolis ja kultuuris*
19:45 Maailmakarikaetapp kickboxingus ESTOPEN 2011 Tallinn*
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:45 Garaažist välja
21:15 Veneetsia kaupmees
23:35 KAVA
23:40 Garaažist välja*
00:10 Kultuurimeeter*
00:40 Veneetsia kaupmees *
03:00 InfoTV

PÜHAPÄEV, 13. MÄRTS

09:25 KAVA
09:30 TeTeVeke: multifilm
10:00 Terve tervis
10:30 Hommikukohv*
11:10 Kultuurimeeter*
11:40 Garaažist välja*
12:10 Veneetsia kaupmees *
14:30 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 Eesti Meistrivõistlused standardtantsudes 2011
19:45 Dokumentaalfilm. Tartu sõpruskond - kunsti saab igal ajal teha*
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:45 Piiritsoon
22:30 KAVA
22:35 Eesti Meistrivõistlused standardtantsudes 2011
23:20 Piiritsoon
01:15 InfoTV

Ajakirjanikud moonutavad valijate tahet

Pole juhuslik, et Riigikogu valimiste eelõhtul on meedia poliitlike külgude tsiteeritumateks ajakirjanikeks "juhuslikult" tõusnud Kalle Muuli ja Anvar Samost. Mõlemad on mehed, kes täiesti varjamatult suruvad peale oma isiklike eelistusi, selle kaudu mõjutades valijaid endaga samastuma.

IVOR ONKSION

Tallinna linnavolikogu nõunik (SDE)

Väga peenes propagandasõjas, mida erakonnad valimiste lähenedes omavahel on pidanud, on juhtrolli endale haaranud üksikud "sõltumatud eksperdid". Meedia mõjutamiseks ja avaliku arvamuse kujundamiseks ei pea nad kedagi totaalselt alla suruma. Piisab, kui üht uudist rõhutada rohkem kui teist. Heaks näiteks on endise Pärnu linnapea juhtum, millega sisuliselt hävitati Mart Viisitamme poliitiline karjäär, kuid uudis, et mees süütaks tunnustati, jäi sisulise kajastuseta, vähemalt rahva reaalses teadvuses. See isegi ei huvita enam kedagi. Peaasi, et sai Keskerakonnale paugu ära panna.

Poolikud tõed muudetakse reaalsuseks

Tänu pikaajalisele parem-erakondade võidukäigule on ka mitmed ajakirjanikud valinud

poole. Muuli ja Samosti puhul on selleks täiesti selgelt Reformierakond. Formaalselt konstruktiivse kriitika sildi all, kuid tegelikkuses üht erakonda esile tõstes ja teist materdades viiakse süstemaatilisel ellu Reformierakonna valimiskampaaniat. Viimane näide oli kas või ETV "Valimisstudio", kus Samost süstemaatilisel materdas just sotsiaaldemokraate ja Keskerakonda. Sarnaselt püüab ka Muuli tõestada kogu rahvale, et sotside automaksu-ideest õhkub klassiviha, ega kuula sealjuures ära objektiivseid poolt- ja vastuarvumete.

Selleks et enda taktikat varjata, on mõlemad ajakirjanikud vahel teinud neutraalset kriitikat ka Reformierakonna ja IRL-i suunal. Kuid alati on see olnud konstruktiivne, mitte iialgi otseselt negatiivset pilti loov.

Seevastu Keskerakonna suhtes kasutatakse ka neutraalsetes artiklites alati viiteid "keskerakondlik linnavalitsus", "idarahaskandaaliga vahele jäänud...", "skandaalne". Keskerakonnaga püütakse Tallinna linnavõimu samastada isegi täiesti süüdimatute uudiste refereerimisel. Igas võimalikus uudises, kus üks osaline on Keskerakond, peetakse tingimata vajalikuks mainida mingit skandaalset seika.

Tallinna linnavalitsus on selle kohta tellinud ka meedia-erakondade võidukäigule on ka mitmed ajakirjanikud valinud

tumine on tõestatud lausa matemaatilisel. Seda eriti võrreldes Tartu linnavalitsusega, mille tegevust kajastatakse, kui üldse, siis ainult positiivsetes toonides. Miks? Sest seal on juhtiv koalitsioonipartner Reformierakond.

Oluline on olla Keskerakonna vastu

Olles ise sotsiaaldemokraatide nõunik, olen selgelt märganud meedia sotside suhtes oluliselt positiivsemaks muutumist pärast nende lahkumist Tallinna koalitsioonist. Ka täiesti mõttetute uudistega on nüüd oluliselt lihtsam pildile saada. Seevastu konstruktiivse koostöö tegemine linnakoalitsioonis kujunes sotsidele otsekui omamoodi karistuseks. Iga teise uudise taha pandi varjundina alati kirja iseloomustus "Tallinna linnavõimu väiksem vend" või mõni muu viide nn puudli-staatusele.

Ka Mihkel Raud on oma saadetest täiesti varjamatult öelnud, et Eesti meedia ongi Keskerakonna ja selle partnerite vastane. Ainus viga on olnud see, et kuni 2007. aasta parlamendivalimisteni oli sama erakond ka Andrus Ansipi koalitsioonipartner, kes, tõsi küll, pärast 2007. aastat vahetati mugavamate partnerite vastu. Sotsiaaldemokraadid ja IRL sobisid sellesse rolli hästi.

Ka erakondade populaarsuse-uuringutes kajastatakse Keskerakonna tõusu harva. Hiljuti oli see nii ka sotsiaaldemokraatidega. Kuid pärast sotside lahkumist Tallinna koalitsioonist ning Keskerakonnale vastandumist saime meiegi poppideks poisteks. See on just viimaste nädalate suun-

dumus... Kelle huvides see küll on?

Aja jooksul süüvib inimeste teadvusse pilt, nagu Keskerakond alati langeks ja Reformierakond muudkui tõuseks. Olgugi et kuude lõikes on nende erakondade populaarsus väga erinev. Eesmärgiks on ärgitada inimesi hääletama võitjate poolt ning tekitada võltsarusaam, nagu polekski Reformierakonnale alternatiivi. Samuti on rohkem kui üks kord pandud peauudiseks sõnum, millel puudub sisuline väärtus – näiteks mõne marginaalse toimetaja arvamus, et Keskerakond kaotab eelseisvad valimised.

Ka "sõltumatud valimisuuringud" on tehtud vastavalt tellija huvidele. Nii on ennustatud "seinast seinatulemusi, mis lõppkokkuvõttes ei viita karvavõrdki tegelikkusele.

Hiljuti kajastasid nii Delfi kui ka Postimees uudist "Reformierakond võidutseb seitsmes ringkonnas", kuid jätsid mainimata Keskerakonna võidutsemise viies ringkonnas. Vaid Õhtuleht oli see, kes pani uudise pealkirja ka uudise teise poole. Ka "sõltumatud valimisuuringud" on rohkem kui tehtud vastavalt tellija huvidele. Nii on ennustatud "seinast seinatulemusi, mis lõppkokkuvõttes ei viita karvavõrdki tegelikkusele. Parim

Valimiskampaania löögid allapoo

Lõppevale valimiskampaaniale tagasi vaadates tuleb tõdeda, et see on rahulikult sujunud. Ninu on veriseks löödud suhteliselt vähe ja loodetavasti ei kaevata ka viimastel päevadel kuskilt kapist mõnda luukeret välja.

JÜRI KUKK

vaatleja Viljandimaalt

Parteid on osanud rääkida pigem oma plaanidest ja saavutustest ning jätnud oponentide tegemised kritiseerimata.

saunas rääkisid". Konkreetseid fakte polnud välja toodud ja kõigi osapoolte kommentaare ei küsitud. Reformierakond pole midagi kuulnud ka süütuse presumpstioonist, – nad ei üritanudki Edgar Savisaare väidetavat tegu tõestada, vaid löid ta risti ning jätsid sinna rippuma. Keskerakonna patud on siiani dokumentaalselt tõestamata; lihtsalt vesi peale, ja las nad upuvad enne valimisi oravate solgi sisse!

Alatu reklaam

Nüüd tõi Reformierakond, erinevalt teistest parteidest, vastaste solgiga ülevalamise ka telereklaamidesse. Nad väidavad, et kui oravapartei poleks saanud 1-protsendist ülekaalu eelmistel valimistel, sipleks Eesti võlgades, peaminister käiks Moskvas raha manguemas ning kogu maailm tunneks

meie pärast häbi. Selline reklaam on alatu, sest ta on oletuslik. Et see nii oleks juhtunud, ei saa keegi kindlalt kinnitada, olgu ta pealegi särasilmne orav, kelle sooviks teiste pähkled ära närida!

Kes nõudis pensionide alandamist?

Huvitav on ka Andrus Ansipi sõnum pensionäridele. Peaminister väidab, et kriisiaegu nõudsid paljud (!) pensionide kärpimist, kuid Reformierakond ei läinud sellega kaasa. Kes on need müstilised "paljud"? Kas opositsioon ja parlamendivähemus? Vaevalt et need jõud, kes otseselt eelarvekärpeid tegema ei pea, nõuaks nii ebapopulaarsete otsuste tegemist. Kas siis pensionärid ise? Või teised ühiskonnagrupid, kes leiavad, et vanureid popu-

ad

Kuidas peatada väljasuremist?

Tehke sugu ja teid saagu palju (1. Ms: 1, 28).

Minu vanemad olid arstid ja mu vanaema töötas pikka aega kiirabiartstina. Seetõttu õppisin elule vaatama ellujäämise ja inimlikkuse aspektist. Ülikoolis omandasin ajaloolasekutse ja hakkasin asju hindama pikas perspektiivis. Nimetatud kahest asjaolust lähtuvalt näen eelseisvate valimiste ja Eesti elu tuleviku seisukohalt kahte põhiprobleemi: rahvuse säilimine ja meie kuulumine Euroopasse.

KARL LUST
SDE

näide sellest on Indrek Tarandi valimine Europarlamentis.

Keskerakonna toetajatest luuakse negatiivne pilt

Sarnaselt Nõukogude okupatsiooni aegsele meediale on ka Eesti riigimeedia läinud lahingusse, kus ei esindata rahva, vaid kitsa kliki huve. Selleks et Ansipi juhitud valitsuse propagandat ellu viia, on asunud lausa isiklikult mustama Keskerakonna valijaid, nimetades neid rumalateks, vaesteks, töötuteks. Võib-olla on see nii. Kuid mis selles halba on? Kas nemad on riiklikult juba tunnustatud vähemtähtsateks inimesteks, kel valimisõigus puudub? Loomulikult ei maini keegi asjaolu, et juhtivaks Eesti erakonnaks poleks ka Keskerakond saanud ilma ekspertide ja tugeva haritlaskonnata.

Need ajakirjanikud ja ka poliitikud teavad, et infomassi tõttu loeb enamik inimesi vaid uudiste pealkirju, mitte sisu. Ja kui sisuks on alati ühe fakti äratoomine ning teise mahavaikimine, siis muutub sellest palju.

Ja nii sammumegi valimistelt valimistele ühtede ja samade "kodustatud ekspertidega", kes aina julgelt kujundavad isiklike argumentide ja arvamuste põhjal kogu rahva arvamust. Juhul, kui need "sõlitud matud ajakirjanduslikud eksperdid" pole ära ostetud, võiksid nad endale lihtsalt selgeks teha, et kogu rahvas ei ole Reformierakond ning valimistel on nii presidendi ja ajakirjaniku kui ka suvalise kodutu hääli täpselt ühesuguse kaaluga. Sama võrdsele peaks erinevaid arvamusi ka kajastatama.

ole vööd

tatakse ülearu. Ainuke loogiline seletus on, et "paljud" olid eelarveauke lappinud oravaparteilased ja isamaaliitlased ise.

Need, kes soovivad Keskerakonda maani maha materdada, võiks järgmiste valimiste eel võtta õppust *New York Times*'i bestselleri "Sedona meetod" autorilt Hale Dwoskinilt, kes kirjutab: "Kui oled mõne poliitiku vastane, siis ole parem tema oponendi pooldaja. Tihti kalduvad valimised selle isiku kasuks, kelle vastu inimesed tegelikult on, sest tema saab endale kogu tähelepanu ja energia."

Ilmselt saab kõike seda tunda ka Edgar Savisaar, kelle vastu inimesi üles ässitati. Loodetavasti pole Eestimaa inimesed siiski tema ja kogu Keskerakonna poliitika vastu, vaid annavad talle hääle, sest usuvad temasse.

Soojätkamine peab olema isikliku elu säilitamiseks olulisem. See on bioloogiline ja sotsiaalne, vähem mõistusega kontrollitav protsess. Loomeliitide pleenumil 1988. aasta aprillil nõudis Lennart Meri rahvuse säilitamiseks riigilt igale lapsele tehtavate kulude katmist. Eesti parempoolsed valikud on tekitanud veerandmiljonilise demograafilise augu – on aeg lõpetada rahva väljasuremine.

Kas eesti rahvas jääb püsima?

Praegu sünnib meil ühe naise kohta 1,7 last rahvastiku taastootmiseks vaja mineva 2,2 asemel. Kaheksa aasta pärast langeb sünnitajate ja sündide arv kaks korda. Reformierakondliku vanemahüvitise nimigi juba ütleb, et see pole mõeldud lastele. Varsti taibatakse, et tegemist on lõksuga – lapse üleskasvatamiseks kulub, kui vanas väeringus rehkendada, miljon krooni. Praegu viireleb üle 40 000 lapse vaesuses ja isegi nälguses; see jätab jälje kogu eluks.

Meie niigi vähestest noortest on ligi 40% tööturul liigsed. Eesti töövõljalikus on vaid pool Euroopa Liidu omast. See iseloomustab hukatuslikku liberaalset poliitikat tervikuna. Marju Lauristin (SDE) rõhutab alushariduse tähtsust, kuigi inimese elus on määrava tähtsusega kolm esimest eluaastat; mis siis jääb tegemata, pole hiljem enam korvatav. Keskerakond (KE) kehtestaks selleks perioodiks lastehooldustasu.

Last kujundab ühiskond; kodu ja kooli vastandamine on demagoogia reaalsuse varjamiseks. Näiteks Ameerikas on igas peres lisaks piiblitele keskmiselt üks püss. Eesti laste tühine (5%) huvi religiooniõpetuse vastu näitab ligimesearmastuse ja pühadusetunde kui kõrgemate väärtuste

puudumist. Vaesuses kasvades ei saagi neid tekkida. Meie rahakeskses ühiskonnas oskavad lasteaiälapsedki oma kaaslasti paika panna nende vanemate rikkuse järgi. Väärtused on objektiivsed.

Kui KE annaks kutse- ja keskkoolis kõigile tasuta lõuna, mille eest riik maksaks ühe euro, siis Ene Ergma (IRL) piirduks paremate õppeprogrammidega. Kuhu on jäänud IRL-i lubadus anda igale lapsele 1000 krooni kuus? Seda (60-eurolist lastetootust) pooldab nüüd SDE ja Urve Palo, kes rahastaks seda automaksust (EE 8.01.2011). Euroopas on automaks tavaline. Mart Laari reformidega samal ajal langes sündivus 1,3 lapseni naise kohta ja tänavad hakkasid täituma luksusaudodega. Ilmselt edevusest ostis rahandusminister Jürgen Ligi (RE) endale masu ajal miljoni-kroonise neljarattalise sõbra. Inimesele on omane soov teise eest hoolitseda ja tunda vajadust inimliku läheduse järele. Hoolitsema on hakatud rohkem loomade eest, kelle puhul vastutus on väiksem.

Senisele väljasuremispoliitikale suudavad alternatiivi pakkuda rohelised, sotsid ja Keskerakond. See oleks elu võit surma üle. Sõnades peab rahva säilimist esmatähtsaks 54% valijatest.

Kas kuuluda Itta või Läände?

Kellel on, sellele antakse, ja kellel ei ole, sellelt võetakse ära, mis tal on (Lk: 19, 26)

Euroopa aluste alus on solidaarsus ehk sotsialism, ja seda eeskätt sotsiaalvaldkonnas. Ida on muutunud individualistlikuks ja seal ei maksa inimene midagi.

Solidaarsust näitab maksusüsteem. Eestis erineb see põhimõtteliselt Lääne-Euroopa ja Ameerika omast. Tulumaksu määr on võrdsustamas Venemaaga ja sotsiaalkulud on EL-i keskmisest kaks korda väiksemad - vastavalt 13% ja 26% SKT-st. Meditsiinikulude poolest oleme Euroopa viimased (5% SKT-st). Sel aastal tekib miljardikroonine puudujääk, mida sotsiaalminister Hanno Pevkur (RE) suudab täita üksnes siledate sõnadega.

Postimehe arvamusi liider

VAESUS: Kuni jätkub lapsi Eesti pealinna supikööki, püsib küsimus eestlaste elujõust. Kaader ETV uudisest 9. oktoobril 2009. Foto: Virgo Kruve

Andres Arrak tõestas kord, et inimestele lihtsalt meeldib haige olla. Riik püüdiski haiguslehtedelt kokku hoida, mis loogiliselt viis nende kasvuni: haigused levisid ja muutusid krooniliseks. Kuna Eesti patsient ei suuda arstiabi ja ravimite eest rohkem maksta (omaosalus on seitse korda kõrgem kui Euroopas keskmiselt!), hakkab reformierakondlik tulevik tunduma passiivse surmaminekuna. Nii on see Venemaal, Kesk-Aasias ja mitmel pool Ida-Euroopas.

Eesti tervishoiusüsteem kukub kokku kümne aasta pärast. Meie suhtumist kaasinimesse iseloomustab psüühiliste erivajadustega patsientide ilmajätmine tasuta spetsiaal-narkoosist hambaravis. Ta peab kannatama talumatut hambavalu, millele järgneb juba lõualuupõletik, mis võib päädida siseorganite haigestumisega. See on madalate maksude hind.

Realist Hardo Pajula peab pensioniprobleemi lahendamatuks, sest kuue aasta pärast jääb puudu juba 10 miljardit krooni, kui arvestada vanas väeringus. 15 aasta pärast tavainimene enam pensionist ära ei ela. Mis edasi saab, on Siim Kallase (RE) arvates kujuteldamatu. Selles võib RE peale kindel olla. Parempoolsed on ka kõige raskematel aegadel ikka leidnud võimalusi võtta neilt, kellel ei ole (käibemaksu, aktsiiside jne näol), et anda neile, kellel on (vanemahüvitisena, kehtestades sotsiaalmaksu lae jne).

Euroopale on iseloomulik rikkaste ja vaeste võimu vaheldumine. Meie aga oleme ses mõttes lähemal Venemaale, Valgevenele ja Kesk-Aasiale, kus rahvas toetab mis tahes valitsust. Seal on nõrk ühiskond, inimesed on nagu liivaterad.

Eesti ja Ida põhiprobleem on selles, et rikkus ja vaesus on sünnipärased ega sõltu mitte niivõrd tööpanusest kui võrd rahvuslikust, klassi- ja isegi kastikuuluvusest, kus üks elab teise arvel. Piltlikult öeldes: kui üks käib jala, siis teine sõidab autoga ja kolmas lendab lennukiga. Sellisel puhul, vastupidiselt Andres Arraku arvamusele, pole mõtet kellelgi eriti pingutada – töökoha määrab tutvus. 4. veebruaril "Reporterit-

tunnis" USA maksusüsteemi iseloomustades pani Arrak täiesti mööda: sealne maksuseadus pole tuhandeid lehekülgi pikk mitte astmelise maksusüsteemi tõttu, sellest räägib vaid tühine osa sellest keerukast seadusest. Need, kel on luksusoõduk, ei saa tavaliselt aru, miks makse üldse on vaja ja miks teed pole korras.

Uuringute järgi oleme väärtuste maailmas Euroopast ja eriti Põhjamaadest kõige kaugemal. Seal on peamine eneseteostus, meie individualistlikus ühiskonnas on

Senisele väljasuremispoliitikale suudavad alternatiivi pakkuda rohelised, sotsid ja Keskerakond. See oleks elu võit surma üle.

peamised nn ellujäämisväärtused. Pole päris selge, kas oleme teiste suhtes lihtsalt ükskõiksed või tunneme tõsiselt rõõmu nende valust ja vaesusest. Euroopas peetakse iga inimest inimväärse elu vääriliseks juba ainult sellepärast, et ta on inimene. Meil on võimalik valida ka õiglasem ühiskond.

Võim ja vaim

Igal ühiskonnal on oma tõerežiim, oma "üldine poliitika" tõe suhtes (M. Foucault). Meil on muudetud ainuvalitsevaks ultraliberaalne utopia ja mütoloogia, millest lähtudes valib meedia sobivaid fakte lõpmata keerulisest tege-likkusest. Reaalsele elule julgevad silma vaadata keskera-kondlased, sotsid, rohelised ja ka rahvaliitlased. Nende omavaheline konkurents on alati taganud edu reformeritele, ühiskond on sellest kaotanud, lõpuks kaotab enamik.

Taasiseseisvumise ajal kuulutati vana euroopalik vasakpoolsus vastuvõetamatuks ja ka keskteed ei sallitud. Samas anti roheline tee kõigile eluvõõrastele ja absurdsetele õpetustele, ning seda ainutõde õpe-

tuse foonil. Euroopas on lubatud eri vaated ja neid peetakse korraga õigeteks, sest üks täiendab teist. Tõe mõõdupuuks on see, mis reaalselt välja tuleb. Vanemad inimesed mäletavad Nikita Hruštšovi lubadust 20 aastaga USA-st majanduslikult ette minna ja kommunismis elama hakata. Neli aastat tagasi lubas RE meid 15 aastaga viia Euroopa viie rikkama riigi hulka. Olev Raju (KE) arvestuste järgi tähendaks see inimeste rikkuse iga-aastasest kasvu 30% võrra.

Aga inimesed on paraku valmis uskuma kõike, sest side reaalsusega on lõhutud. Noortele on illusioon alati tõepärasem kui tegelikkus, millest tuleneb ka südame tu parempoolsus. Meil "müüb" juba 20 aastat Ronald Reagani väide, et väiksemad maksud jäätavad rohkem raha kätte. Absurdumi-skeem on järgmine: mida vähem me teenime, seda vähem me kulutame; mida vähem me kulutame, sedarikkamad me oleme; mida vähem teenime, seda rikkamad me oleme.

Reaalselt peab aga tulude ja kulude tasakaal olema optimaalne: pole mõtet inimest või hobust sööta nii vähe, et ta ära sureb. Ameerikas töi reaganoomika üksikutele ülikasumeid, aga keskklassile allakäigu püsiva vaesuse ja töötuse taustal. Riigivõlg hüppas ühelt triljonilt dollarilt kolmele.

Eestis on võlgu inimesed ja ettevõtted. Praegune majanduskasv on tulenenud sotsiaallistliku Skandinaavia majandusest. Oleme eurotooni kõige vaesem riik hiiglasliku tööpuuduse ja koletusliku väljarändega. Odava töö aeg on ümber ja kallis kõrgtehnoloogiline tootmine vabal turul ei ole siia jõudnud. Majanduse altarile ohverdati ühiskond, sotsiaalsfäär ja lapsed.

Nagu ka Venemaal, Valgevenes, Lätis, Ungaris jm, tõstis Eestis valitsuse süül ülistigavaks kujunenud kriis valitsuse populaarsust. Lääne-Euroopas ja Ameerikas käivad asjad vastupidi.

Kui varem rünnati president Arnold Rüütli, siis nüüd rünnatakse KE-d ja Edgar Savisaart, et mitte lasta inimestel märgata saabuvat katastroofi ja mitte võimaldada neil inimesemoodi mõtlema hakata.

Omariikluse ehitamise algust pealt vaadanud mõttegigant, filosoof, kosmoloog ja ENE-le aluse panija Gustav Naan on ütelnud: "Esimene Eesti Wabariik püsis 20 aastat, näis, kui kaua teine kestab." Sellele küsimusele vastavad 6. märtsil kõik: nii need, kes lähevad valima, kui ka need, kes ei lähe. Ja see on kõige suurem valik meie elus. Et arst ei peaks ütleva kohutavat sõna "Hilja!".

